

II

(Akty, jejichž zveřejnění není povinné)

KOMISE

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 13. května 2003

o státní podpoře poskytnuté Německem ve prospěch podniků Kahla Porzellan GmbH a Kahla/Thüringen Porzellan GmbH

(oznámeno pod číslem K(2003) 1520)

(Pouze německé znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

(2006/239/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ -,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 88 odst. 2 pododstavec 1 této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

po vyzvání zúčastněných stran, aby předložily připomínky podle výše uvedených ustanovení ⁽¹⁾ a s ohledem na tyto připomínky,

vzhledem k těmto důvodům:

I. ŘÍZENÍ

- (1) Dne 16. listopadu 1998 a 24. března 1999 Komise obdržela stížnosti od konkurentů na domnělé zneužití státních podpor, které země Durynsko údajně poskytla podnikům Kahla Porzellan GmbH (dále jen „Kahla I“) a Kahla/Thüringen Porzellan GmbH (dále jen „Kahla II“), oběma se sídlem v Durynsku, Německo.
- (2) Po rozsáhlé korespondenci a četných schůzkách se zástupci Německa zahájila Komise dne 15. listopadu 2000 formální vyšetřovací řízení ve věci podpor ad hoc, které byly zmíněným podnikům poskytnuty. Německo bylo současně vyzváno k předání dostatečných údajů, aby bylo možné zjistit, zda jsou některá opatření podpory v souladu se schválenými režimy podpor, podle kterých byla údajně poskytnuta.
- (3) Rozhodnutí Komise o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropských společenství* ⁽²⁾. Komise vyzvala zúčastněné strany, aby se k dotčené podpoře vyjádřily. Dne 31. července 2001 Komise obdržela od podniku Kahla II stanoviska, která byla postoupena Německu dopisem ze dne 7. srpna 2001.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 185, 30.6.2001, s. 45 a Úř. věst. č. C 26, 30.1.2002, s. 19.

⁽²⁾ Úř. věst. C 185, 30.6.2001, s. 45.

- (4) Dne 26. března 2001 Německo odpovědělo na výzvu k poskytnutí informací, předložilo údaje k podporám a informovalo Komisi o dalších podporách poskytnutých podnikem, které dříve nebyly oznámeny. Dne 28. května 2001 si Komise vyžádala dodatečné informace, které obdržela 31. června 2001. Další doplňující informace byly poskytnuty 9. srpna 2001.
- (5) Dopisem ze dne 30. listopadu 2001 Komise Německu sdělila, že rozšířila řízení podle čl. 88 odst. 2 Smlouvy o ES na podpory, které nebyly v souladu se schválenými režimy podpor, v jejichž rámci byly údajně poskytnuty, a rovněž na podpory, o kterých Komise nebyla dříve informována.
- (6) Dne 10. prosince 2001 byl případ podrobně projednán se zástupci Německa a podniku.
- (7) Rozhodnutí Komise o rozšíření řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropských společenství* ⁽³⁾. Komise vyzvala zúčastněné strany, aby se k dotyčné podpoře vyjádřily. Komise obdržela stanoviska od příjemce podpory (Kahla II). Tato stanoviska byla postoupena dopisem ze dne 6. března 2002 Německu, kterému byla poskytnuta možnost zaujmout stanovisko.
- (8) Dne 30. ledna Německo odpovědělo na rozhodnutí o rozšíření formálního vyšetřovacího řízení a poskytlo podrobné informace. Dopisem ze dne 30. dubna 2002 byly vyžádány doplňující informace. Německo doručilo svou odpověď dopisem ze dne 29. května 2002, který byl téhož dne zaevidován jako doručený.
- (9) Dopisem ze dne 28. února 2002 obdržela Komise od podniku Kahla II stanovisko, které bylo Německu sděleno dopisem ze dne 6. března 2002. Dne 18. března 2002 přišla nová stížnost, že Kahla II obdržela další podpory. Tato informace byla Německu sdělena dopisem ze dne 30. dubna 2002. Odpověď Německa na tuto stížnost byla doručena 29. května 2002.
- (10) Dne 24. července 2002 byl případ znovu projednán se zástupci Německa. Po této schůzce Německo podalo 7. srpna 2002 další vysvětlení. Dne 30. července 2002 Kahla II uvedla, že na svých dřívějších argumentech trvá i nadále. Německo předložilo další stanovisko dopisem ze dne 1. října 2002, který byl téhož dne zaevidován jako doručený.

II. POPIS

A. Podnik

- (11) Kahla II je nástupnickým podnikem podniku Kahla I. Jak Kahla I, tak i Kahla II vyrábí nádobí z porcelánu a jemné keramiky. Sídli v regionu, kterému lze poskytovat podpory podle čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy o ES.

Kahla I

- (12) V souladu s německým nařízením o přeměně národních kombinátů, podniků a zařízení na kapitálové společnosti („Verordnung zur Umwandlung von volkseigenen Kombinaten, Betrieben und Einrichtungen (UmwandVO)“) byl podnik založen 1. března 1990 přeměnou národního podniku VEB Vereinigte Porzellanwerke Kahla na dvě společnosti s ručením omezeným. Jednou z těchto společností byla KAHLA I. Dne 23. dubna 1991 Úřad pro správu státního majetku („Treuhandanstalt“, dále jen „THA“) privatizoval podnik Kahla I prodejem panu Hoffmannovi (75,1 % základního kapitálu) a panu Ueingovi (24,9 % základního kapitálu) za kupní cenu ve výši 2 DEM. Byla vybrána privatizační nabídka jediných uchazečů poté, co THA zveřejnil zamýšlený prodej ve svém seznamu podniků nabídnutých k prodeji (Hoppenstedt) a obrátil se na svazy keramického průmyslu a na obchodní komory. Likvidace podniku by byla podle tvrzení Německa pro THA nákladnější. Podle údajů Německa vstoupila smlouva o privatizaci v platnost až 11. prosince 1992.

⁽³⁾ Úř. věst. C 26, 30.1.2002, s. 19.

- (13) Německo sdělilo tyto obchodní údaje (obrat a hospodářský výsledek v milionech DEM):

Tabulka 1

	1991	1992	1993
Počet zaměstnanců	1 561	827	696
Obrat	25,4	29,3	27,9
Hospodářský výsledek	-29,5	-25,8	-13,4

- (14) Dne 9. srpna 1993 oznámil podnik, že podal návrh na konkurs. Konkursní řízení bylo zahájeno dne 29. září 1993.
- (15) Podle údajů Německa hledal správce konkursní podstaty po zahájení konkursního řízení investory pro převzetí aktiv. Podle názoru správce konkursní podstaty by bylo nejvýhodnější ceny za aktiva dosaženo tím, pokud by byl podnik prodán jako fungující celek.

Kahla II

- (16) V listopadu 1993 založil pan G. Raithel, soukromý investor, podnik Kahla II. V lednu 1994 prodal správce konkursní podstaty nemovitosti, stroje a zařízení, jakož i zásoby podniku Kahla I v konkursním řízení panu G. Raithelovi. Bylo převzato 380 zaměstnanců.
- (17) Celková cena původně činila 7,391 mil. DEM. Smlouva byla 5. října 1994 pozměněna tak, že cena za zařízení ve výši 2,05 mil. DEM, která měla být financovaná z grantu ve výši 2,5 mil. DEM (viz opatření 15), měla být uhrazena při podpisu pozměněné smlouvy. Zákonná práva, obchodní značky, chráněné zapsané vzory a know-how byly převedeny za 1 DEM. Seznam zákazníků a stav zakázek byly převedeny bezúplatně. Cena za skladové zásoby ve výši 2,136 mil. DEM měla být uhrazena v deseti splátkách počínaje 1. březnem 1994. Nemovitý majetek měl být prodán s osvobozením od poplatků za 3,205 mil. DEM se splatností do 14 dní.
- (18) Podle tvrzení Německa byly splátky částečně uhrazeny do roku 1996. Částka ve výši 1 mil. DEM byla nakonec zaplacená v roce 1999 poté, co správce konkursního řízení zrušil hypotéku na část nemovitého majetku. Celková cena, která byla nakonec zaplacená, činila 6,727 mil. DEM. Podle prohlášení Německa lze snížení ceny zásob o 0,664 mil. DEM vysvětlit poškozením, které bylo po prodeji zjištěno. Z dostupných informací vyplývá, že prodej byl v první řadě financován pomocí státních podpor. Vlastní zdroje bez jakéhokoli prvku státní podpory činily pouze 55 000 DEM.
- (19) Prodej nemovitého majetku schválil THA dne 18. července 1994 ⁽⁴⁾ a 19. října 1995 jeho právní nástupce, „Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben“ (dále jen „BvS“).
- (20) Kupní smlouva kromě toho stanovila, že Thüringer Industriebeteiligungs GmbH & Co. KG (dále jen „TIB“), státní podnik, který byl založen spolkovou zemí Durynsko, která jej kontroluje prostřednictvím nadace, převezme tichou spoluúčasť na podniku Kahla II ve výši 49 %. K tomu došlo dne 5. března 1994.

⁽⁴⁾ V případě úpadku bývalých privatizovaných podniků byl jejich nemovitý majetek převeden zpět na THA, který musel vložit hodnotu tohoto majetku do konkursní podstaty.

- (21) Německo předložilo tyto údaje o obchodní činnosti podniku (obrat a hospodářský výsledek v mil. DEM):

Tabulka 2

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Počet zaměstnanců	380	369	327	323	307	327	322
Obrat	23	29	32	39	34	35,8	41,6
Hospodářský výsledek [...] (*)							

(*) Podnikové tajemství. Indexované (týká se roku 1994):

1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
-100	-181	3	70	78	11	186

B. Finanční opatření

- a) *Finanční opatření pro podnik Kahla I*
- (22) Podniku Kahla I byla od doby jeho založení až do jeho úpadku poskytnuta z veřejných zdrojů tato finanční opatření (v mil. DEM):

Tabulka 3

Opatření pro podnik Kahla I

				Částka
Opatření před privatizací				
1		THA	Záruka za vývozní úvěry	4,5
Opatření v rámci privatizace				
2	23.4.1991	THA	Převzetí starých zátěží	37,7
3	23.4.1991	THA	Převzetí starých dluhů	31,1
4	23.4.1991	THA	Záruky	24,9
Opatření po privatizaci				
5	12.1991	Země	Přímé investiční granty	1,825
6	5.10.1992	THA	Půjčka	4,3
7	1.12.1992	THA	Půjčka	1,8
8	1993	THA	Výnosy z užívání nemovitostí	5,676
9		Stadtsparkasse Jena	Úvěry	3,9
10	1992–1995	Země	Investiční příspěvky	0,035
Celkem				115,736

- (23) Opatření 1: Záruka za vývozní úvěry poskytnutá před privatizací, která podle údajů Německa nebyla nikdy využita.
- (24) Opatření 2 a 3: Převzetí dluhů úřadem THA z úvěrů, které poskytla Dresdner Bank AG před 1. červencem 1990, a půjček poskytnutých THA před privatizací.

- (25) Opatření 4: Německo uvádí, že tyto záruky THA byly poskytnuty na zajištění investic, krytí ztrát a úvěrů od Dresdner Bank AG. Za tyto záruky poskytl podnik různá zajištění, od jejichž využití THA po zahájení konkursního řízení upustil. Jako doplňkové zajištění bylo THA přiznáno právo užívat ty nemovitosti podniku, které pro podnik nebyly bezprostředně nezbytné. Tyto nemovitosti byly oceněny na 13,3 mil. DEM. Očekávané výnosy měly být použity na splacení úvěrů, za které se zaručil THA. Německo uznává, že úvěry zajištěné těmito zárukami nebyly se souhlasem THA nikdy splaceny. V době jejich čerpání představovaly tyto záruky včetně úroků celkovou částku 24,9 mil. DEM.
- (26) Opatření 5: V prosinci 1991 obdržel podnik od spolkové země Durynsko investiční granty ve výši 1,825 mil. DEM.
- (27) Opatření 6: Dne 5. října 1992 schválil THA půjčku ve výši 4,2 mil. DEM za účelem odvrácení platební neschopnosti.
- (28) Opatření 7: Dne 1. prosince 1992 poskytl THA další půjčku ve výši 1,8 mil. DEM rovněž za účelem odvrácení platební neschopnosti.
- (29) Opatření 8: Výnosy z užívání nemovitostí podniku uvedeného v opatření 3 činily celkem 5,676 mil. DEM. V roce 1993 byly podniku Kahla I poskytnuty k dispozici 3,4 mil. DEM z celkových výnosů, které nebyly použity na splacení úvěrů, za které se zaručil THA. Německo uvádí, že zaplacení této částky úřadu THA sice bylo odloženo, ale že od splacení upuštěno nebylo, jelikož celková částka ve výši 5,676 mil. DEM byla zahrnuta do konkursní podstaty. Finanční prostředky od THA, které plynuly ve prospěch podniku, avšak nebyly použity na splacení úvěrů, činily celkem 5,676 mil. DEM. Německo tuto skutečnost nepopřelo.
- (30) Opatření 9: Dva úvěry od Kreis- a Stadtparkasse Jena v celkové výši 3,9 mil. DEM. Tyto úvěry s úrokovou sazbou ve výši 13,25 % a 17,25 % byly zajištěny hypotékami na nemovitý majetek ve výši 10 mil. DEM.
- (31) Opatření 10: V období od roku 1992 do roku 1995 byly poskytnuty investiční příspěvky ve výši 0,035 mil. DEM.
- (32) Kahla I obdržela z veřejných zdrojů finanční podporu v celkové výši 115,736 mil. DEM. Přes tuto finanční podporu bylo 29. září 1993 zahájeno konkursní řízení. Německo uvádí, že THA zahrnul závazky ve výši 41,2 mil. DEM do konkursní podstaty. V této částce jsou obsažena opatření 3, 6, 7 a 8, včetně úroků.
- (33) THA rozhodl dne 27. září 1993, že upustí od využití zajištění poskytnutých podnikem na záruky v souvislosti s opatřením 4. Dne 18. července 1994 upustil THA, respektive jeho nástupnická organizace BvS, od svého právně zaručeného převzetí nemovitého majetku. Podle údajů Německa by to mělo za následek kompenzační plnění jiným věřitelům, a tedy dodatečné náklady.

- b) Finanční opatření pro podnik KAHLA II
- (34) Podniku Kahla II byla od doby jeho založení až do roku 1999 poskytnuta tato finanční opatření z veřejných zdrojů (v milionech DEM):

Tabulka 4

Opatření pro podnik Kahla II

				Částka
Opatření v letech 1994 – 1996				
11	5.4.1994	TIB	Majetková účast	1,975
12	5.4.1994	TIB	Podílová půjčka	6,0
13	25.3.1994	Země	Devadesátiprocentní záruka (18 - 22)	
14	25.3.1994	Země	Devadesátiprocentní záruka za půjčku ve výši 6,5 mil. DEM od soukromé banky	5,85
15	10.5.1994	Země	Grant pro malé a střední podniky – investiční zajištění	2,5
16	4./5.6.1994	Deutsche Ausgleichsbank (DtA) - program půjček na vlastní kapitál („DtA-Eigenkapitalhilfe“)	Půjčka	0,2
17	5./6.1994	ERP – program půjček na založení podniku („ERP-Existenzgründung“)	Půjčka	1,8
18	3./4.1995	ERP – program pro obnovu („ERP-Aufbau“)	Půjčka 1	2,0
19	3./4.1995	„Kreditanstalt für Wiederaufbau“ (dále jen „KfW“) – program pro malé podniky („KfW-Mittelstand“)	Půjčka	1,0
20	6./26.4.1995	DtA – program pro životní prostředí („DtA-Umwelt“)	Půjčka	1,73
21	7./26.4.1995	ERP - program pro úspory energií („ERP-Energiespar“)	Půjčka	3,45
22	3./25.4.1996	ERP - program pro obnovu („ERP-Aufbau“)	Půjčka 2	2,0
23	13.2.1996	Země	Devadesátiprocentní záruka za půjčku na 1 mil. DEM od soukromé banky	0,9
24	1994-1996/97	Země	Přímé investiční granty	3,36
25	1994-1996	Země	Investiční příspěvky	0,838
26	1994-1996	Úřad práce	Granty na základě zákona na podporu zaměstnanosti	1,549
27	1994-1996		Různé granty	0,492
Opatření od roku 1997				
28	1997-1999	Země	Přímé investiční granty	1,67
29	1997-1999	Země	Investiční příspěvky	0,365
30	3./5.1999	Země	Devadesátiprocentní záruka za půjčku ve výši 2,32 mil. DEM od soukromé banky	0,042
31	1997-1999	Úřad práce	Granty na základě zákona na podporu zaměstnanosti	0,851
32	1997-1999		Různé granty	0,352
33	1994-1999		Zvláštní odpis	0,104
CELKEM				39,028

- (35) Opatření 11: V březnu 1994 převzala TIB 49 % podíl v podniku Kahla II za 1,975 mil. DEM. Dne 31. prosince 1999 TIB ukončila svou majetkovou účast v podniku a převedla svůj podíl v podniku Kahla II na pana G. Raithela a jeho syna, pana H. Raithela, kteří za ně zaplatili [...] (*).
- (36) Opatření 12: TIB poskytla v březnu 1994 podílovou půjčku ve výši 6 mil. DEM. Německo konstatuje, že tato půjčka nepropůjčuje TIB žádná další hlasovací práva. Půjčka měla být úročena 12 %, přičemž výše úroků byla omezena na 50 % ročního přebytku. Komise bere na vědomí, že Kahla II začala dosahovat skromných zisků až od roku 1996. Riziková prémie dohodnuta nebyla. Německo uvádí, že půjčka i s úroky ve výši 1,631 mil. DEM byla splacena dne 29. prosince 1999.
- (37) Opatření 13 a 23: V březnu 1994 převzala země Durynsko devadesátiprocentní záruku za investiční úvěry až do výše 13,5 mil. DEM. Když úvěry nakonec nabyly splatnosti, kryla záruka podle opatření 13 úvěry 18 až 22. Záruka podle opatření 23 kryla úvěr ve výši 1 mil. DEM poskytnutý soukromou bankou v únoru 1996 s úrokovou sazbou 6,1 %.
- (38) Opatření 14: Další devadesátiprocentní záruku za nesplacení úvěrů na provozní kapitál ve výši 6,5 mil. DEM, kterou poskytlo Durynsko v březnu 1994. Úvěr byl skutečně poskytnut jednou soukromou bankou s úrokovou sazbou 8,5 %. Tato záruka se postupně snižovala a 31. prosince 1999 vypršela.
- (39) Za tyto záruky platil podnik poplatek ve výši 0,75 % za rok, který byl od června 1995 snížen na 0,5 %.
- (40) Opatření 15: Grant pro malé a střední podniky původně ve výši 2 mil. DEM, později zvýšený na 2,5 mil. DEM, který byl poskytnut dne 10. května 1994.
- (41) Opatření 16: Půjčka na vlastní kapitál ve výši 0,2 mil. DEM poskytnutá údajně z režimu podpor⁽⁵⁾ v červnu 1994 panu Raithelovi, investorovi, v souvislosti se založením podniku Kahla II. Podle tohoto režimu měl investor tuto částku poskytnout podniku ve formě vlastního kapitálu. Podle prohlášení Německa byla půjčka splacena 30. září 2001.
- (42) Opatření 17: Půjčka ve výši 1,8 mil. DEM údajně poskytnutá v květnu 1994 podle programu půjček na založení podniku⁽⁶⁾.
- (43) Opatření 18: Investiční půjčka ve výši 2 mil. DEM údajně poskytnutá podle programu pro obnovu v březnu 1995⁽⁷⁾.
- (44) Opatření 19: Investiční půjčka ve výši 1 mil. DEM od Kreditanstalt für Wiederaufbau z března 1993⁽⁸⁾.
- (45) Opatření 20: Investiční půjčka ve výši 1,73 mil. DEM poskytnutá v dubnu 1995 podle programu pro životní prostředí („DtA-Umweltprogramm“).
- (46) Opatření 21: Investiční půjčka ve výši 3,45 mil. DEM údajně poskytnutá podle programu pro životní prostředí ERP v dubnu 1995⁽⁹⁾.

(*) Podnikové tajemství, o 30 – 40 % vyšší než cena, kterou původně zaplatil TIB.

⁽⁵⁾ N 213/93, Úř. věst. C 302, 9.11.1993, s. 6.

⁽⁶⁾ N 108c/1994, SG (94) D/17293, 1.12.1994, Úř. věst. C 390, 31.12.1994, s. 14.

⁽⁷⁾ N 108b/1994, SG (94) D/17293, 1.12.1994, Úř. věst. C 390, 31.12.1994, s. 13.

⁽⁸⁾ „KfW-Mittelstandsprogramm“, NN 109/93, SG (94), D/372, 14.1.94, Úř. věst. C 373, 29.12.1994, s. 3.

⁽⁹⁾ „ERP-Umweltprogramm“, N 563d/94, SG (94), D/17530, 5.12.1994, Úř. věst. C 390, 31.12.1994, s. 16.

- (47) Jelikož úroky na trhu klesaly, byla dne 30. března 1998 nesplacená částka půjček v rámci opatření 18 - 21 ve výši 7,329 mil. DEM přeměněna na půjčku za tržních podmínek od Hypovereinsbank. Úroková sazba činila u této nové půjčky přibližně 5,9 % a byla tedy vyšší než platná referenční úroková sazba ve výši 5,49 %. Komise však konstatuje, že za tuto novou půjčku za tržních podmínek byla poskytnuta devadesátiprocentní záruka podle opatření 13.
- (48) Opatření 22: Investiční půjčka ve výši 2 mil. DEM údajně poskytnutá podle programu pro obnovu ERP v březnu 1996 ⁽¹⁰⁾.
- (49) Opatření 23: Viz bod odůvodnění (37).
- (50) Opatření 24: Kahla II obdržela v říjnu 1994 od spolkové země Durynsko investiční granty ve výši 3,36 mil. DEM na investice na období 1994 až 1996 ⁽¹¹⁾.
- (51) Opatření 25: Podnik obdržel v letech 1994 až 1996 investiční příspěvky ve výši 0,838 mil. DEM ⁽¹²⁾.
- (52) Opatření 26: Granty na podporu zaměstnanosti ve výši 1,549 mil. DEM v letech 1994 až 1996.
- (53) Opatření 27: Podnik obdržel v letech 1994 až 1996 granty na účast na veletrzích ve výši 122 414 DEM, granty na reklamu ve výši 0,03 mil. DEM, granty na výzkum a vývoj ve výši 0,318 mil. DEM a granty na začlenění zaměstnanců ve výši 0,021 mil. DEM.
- (54) Opatření 28: Další investiční granty ve výši 1,67 mil. DEM byly schváleny v prosinci 1996 na roky 1997 až 1999.
- (55) Opatření 29: Podnik obdržel investiční příspěvky ve výši 0,365 mil. DEM na roky 1997 až 1999.
- (56) Opatření 30: V květnu 1999 poskytla soukromá banka půjčku ve výši 2,32 mil. DEM; tato půjčka byla rovněž kryta devadesátiprocentní zárukou pro případ nesplacení, která byla poskytnuta v březnu 1994 spolkovou zemí Durynsko na investiční úvěry do výše 13,5 mil. DEM (viz opatření 13 a 23). Tato půjčka byla poskytnuta s úrokovou sazbou 4,6 %.
- (57) Opatření 31: Další granty na podporu zaměstnanosti ve výši 0,851 mil. DEM.
- (58) Opatření 32: Podle výročních zpráv obdržel podnik v letech 1997 až 1999 granty na účast na veletrzích, na reklamu a začlenění zaměstnanců ve výši 342 910 DEM, a rovněž granty na náklady na personál v souvislosti s činnostmi v oblasti výzkumu a vývoje ve výši 8 602 DEM. Celková částka grantů tak činila 0,352 mil. DEM.
- (59) Po rozšíření formálního vyšetřovacího řízení Německo dále prohlásilo, že podnik využil systému, který umožňuje odepisovat investice na počátku ve vyšší míře a v průběhu let tuto míru snižovat (zvláštní odpis). Německo přiznává, že toto opatření představovalo ve skutečnosti pro podnik výhodu, jelikož s ním souvisely nejen ztráty v prvních letech, nýbrž také nižší platby daní. Příjmová ztráta, která státu vznikla v důsledku nižších daní, musí být také považována za finanční opatření státu poskytnuté ve prospěch podniku Kahla II (jak je uvedeno dále: opatření 33).

⁽¹⁰⁾ Viz poznámka pod čarou 7.

⁽¹¹⁾ „23. Rahmenplan der Gemeinschaftsaufgabe zur Verbesserung der Wirtschaftsstruktur“, (23. Rámcový plán činnosti Společenství ke zlepšení hospodářské struktury) N 157/94, SG (94) D/11038, 1.8.1994.

⁽¹²⁾ N 561/92, SG (92) D/16623, 24.11.1992 a N 494/A/1995, SG (95) D/17154, 27.12.1995.

C. Projekt

- (60) Podle prohlášení Německa byl 25. března 1994 vypracován plán financování potřeb podniku Kahla II. Původně plánované náklady byly nepatrně sníženy asi o 2 mil. DEM. Podrobný rozpis nákladů je uveden v tabulce 5 sestavené na základě údajů poskytnutých Německem (v milionech DEM):

Tabulka 5

Náklady	Plánováno	Realizováno (1994 - 1996)
Nemovitý majetek:	3,200	3,200
Budovy:		
Stroje/zařízení	2,050	2,050
Zboží:	2,136	1,472
Obnova strojů	14,650	14,977
Nehmotná aktiva		
Provozní kapitál:	14,854	12,709
CELKEM	36,890	34,408

- (61) Za účelem pokrytí těchto nákladů byl v březnu 1994 vypracován finanční plán, který byl poté několikrát změněn. Tabulka 6 je sestavena z údajů poskytnutých Německem. Opatření vytištěná kurzivou se týkají údajných soukromých prostředků (v milionech DEM):

Tabulka 6

Opatření	Finanční plán	25.3.1994	26.4.1995	25.4.1996	Realizováno
11	Majetková účast TIB	1,950	1,975	1,975	1,975
12	Podílová půjčka (TIB)	6,000	6,000	6,000	6,000
15	Grant pro malé a střední podniky	2,000	2,500	2,500	2,500
	Půjčky	13,500			
18	— KfW-ERP, program pro obnovu		2,000	2,000	2,000
19	— KfW, program pro malé podniky		1,000	1,000	1,000
20	— DtA, program pro životní prostředí		1,730	1,730	1,730
21	— ERP, program pro úspory energií		3,450	3,450	3,450
22	— KfW-ERP, program pro obnovu			2,000	2,000
	— Bankovní půjčka		5,320	3,320	1,000
(14)	Provozní úvěr od bank	6,500	6,500	6,500	6,500
24	Investiční granty	3,370	3,340	3,340	3,360
25	Investiční příspěvky	1,020	1,020	1,020	0,838
	Pan Raithel (vlastník)	2,550	0,055	0,055	0,055
16	— DtA, program půjček na vlastní kapitál		0,200	0,200	0,200
17	— KfW-ERP, program půjček na založení podniku		1,800	1,800	1,800
	CELKEM	36,890	36,890	36,890	34,408

- (62) Nutno poznamenat, že majetková účast TIB (opatření 11) se v roce 1995 oproti původně plánované částce zvýšila o 0,25 mil. DEM. Dále se konstatuje, že původní plán předpokládal půjčky ve výši 13,5 mil. DEM. Za tyto půjčky a rovněž za provozní úvěr od soukromé banky ve výši 6,5 mil. DEM země převzala devadesátiprocentní záruky (opatření 13 a 14). V roce 1994 byl poskytnut provozní úvěr. Půjčky v celkové výši 13,5 mil. DEM byly poskytnuty v roce 1995 (opatření 18 - 22) a skutečně kryty devadesátiprocentní zárukou.
- (63) Co se týče údajných soukromých prostředků, je třeba poznamenat, že původně plánovaný příspěvek od investora ve výši 2,555 mil. DEM byl snížen na 2,055 mil. DEM, tj. o 0,5 mil. DEM. „Grant pro malé a střední podniky“ (opatření 15) se zvýšil o 0,5 mil. DEM, tedy přesně o částku, o kterou byl snížen příspěvek od investora. Když byl údajný příspěvek od soukromého investora skutečně poskytnut, sestával mimoto z částky v hotovosti ve výši 0,055 mil. DEM z vlastních zdrojů investora a dvou půjček ve výši 2 mil. DEM, které byly poskytnuty státními bankami na základě schválených režimů podpor (opatření 16 a 17).
- (64) Nutno poznamenat, že tabulka 6, jak byla předložena Německem, neobsahuje žádný odkaz na granty poskytnuté podle opatření 26 a 27, ani na systém zvláštních odpisů, který mohl podnik podle prohlášení Německa využít (opatření 33). Ve zvláštní tabulce zaslané dne 30. ledna 2002 Německo uvedlo, že investice odepsané v letech 1994 a 1995 činily celkem 3,603 mil. DEM.
- (65) Německo předložilo další tabulku obsahující různé investice, které podnik uskutečnil v letech 1997 a 1998 (v milionech DEM):

Tabulka 7

Náklady	Plánováno	Uskutečněno
Stroje/zařízení	5,580	
Nehmotná aktiva	0,150	
CELKEM	5,730	6,769

- (66) Financování těchto nákladů je podrobně znázorněno v tabulce 8 poskytnuté Německem (v milionech DEM):

Tabulka 8

Opatření	Financování	Plánováno	Realizováno
	Vlastní příspěvek	1,318	2,406
28	Investiční granty	1,670	1,670
29	Investiční příspěvky	0,279	0,292
	Ostatní zdroje	2,400	2,400
	CELKEM	5,730	6,769

- (67) Nutno konstatovat, že tabulka 8, jak byla poskytnuta Německem, neobsahuje žádný odkaz na granty podle opatření 31 a 32. Pokud jde o financování nákladů podle tabulky 7, Německo nicméně uvádí, že podnik odepsal podle systému zvláštních odpisů (opatření 33) investice ve výši až 0,743 mil. DEM. Tato posledně uvedená částka je pravděpodobně zahrnuta v položce „Ostatní zdroje“ v tabulce 8.

- (68) Německo mimoto předalo další investiční plán⁽¹³⁾, ve kterém jsou podrobně uvedeny investice uskutečněné v letech 1994 až 2000, a rovněž investice, které mají být uskutečněny v letech 2000 až 2003. Tento plán uvádí velký počet zejména strojů a zařízení, do kterých podnik investoval. Celkové náklady za období let 1994 – 2000 jsou uvedeny v tabulce 9, jak byla předložena Německem (v milionech DEM):

Tabulka 9

1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	Celkem
8,504	4,540	1,933	1,846	4,923	1,370	0,790	23,906

- (69) Komise konstatuje, že tento posledně uvedený investiční plán shrnuje část investic popsaných v tabulkách 5 až 8. V tomto ohledu činí investice uskutečněné v období let 1994 – 1996 celkem 14,977 mil. DEM. To odpovídá skutečně provedeným investicím podle položky „Obnova strojů“ uvedené v tabulce 5. Pro roky 1997 a 1998 odpovídá celková částka investic investicím uskutečněným podle tabulky 7.

D. Analýza trhu

- (70) Jak Kahla I, tak i Kahla II vyrábějí nádobí z jemné keramiky a porcelánu pro sektor domácností. Kahla II se rozrostla a dnes vyrábí také pro obchodní sektor, zejména pro hotely a dekoratérství. Výrobky se také vyvážejí.
- (71) V sektoru stolního a ozdobného porcelánu panuje mezi členskými státy čilý obchod. Zatímco se ozdobný porcelán vyrábí po celé Evropě, existují významné regionální koncentrace výrobců stolního porcelánového nádobí v severním Bavorsku (Německo), Staffordshire (Spojené království) a Limousin (Francie). Vedle značného množství malých a středních podniků existuje také řada velkých podniků. K těm patří Villeroy&Boch (Německo/Lucembursko), Hutschenreuther a Rosenthal (Německo), jakož i Royal Doulton a Wedgwood (Spojené království), na které připadá více než třetina celkové produkce ve Společenství. Zvláštní potřeby pohostinství a hoteliérství byly důvodem vzniku „sektoru hotelového porcelánu“ s pevným porcelánem pro ten účel zvláště navrženým. Spojené království, Německo a Itálie jsou hlavními výrobními a spotřebitelskými zeměmi. Těsný vztah s konečným spotřebitelem a potřebná konkurence v oblasti designu vtiskly tomuto velmi pracovně náročnému oboru s jeho obrovskou nabídkou výrobků zvláštní ráz. Prodej do třetích zemí převyšuje dovoz do Společenství co se týče hodnoty, objemově však dovoz převyšuje vývoz, především z důvodu extrémně levných dovozů z Číny⁽¹⁴⁾.
- (72) V odvětví porcelánu existují nadměrné kapacity. Výroba a spotřeba zaznamenaly v letech 1984 až 1991 setrvalý růst, po kterém v letech 1992 a 1993 následoval pokles. Zotavení očekávané v roce 1994 nenastalo. Obchodní bilance posledních let byla kladná, ale podíl dovozů se výrazně zvýšil, zejména co se týče nádobí pro domácnost. Růst vývozu nemůže vyvážit konkurenční tlak v tomto sektoru. Napjatá konkurenční situace a nadbytečná kapacita se naopak ještě zvyšují v důsledku nových konkurentů na trhu z jihovýchodní Asie a východní Evropy (především z České republiky a Maďarska), kteří těží ze svých obchodních dohod s Evropskou unií⁽¹⁵⁾.

⁽¹³⁾ Předáno jako příloha 17 k dopisu ze dne 15. března 2001, který byl zaevidován Komisí jako doručení dne 26. března 2001 (A/32477).

⁽¹⁴⁾ Údaje z webové stránky Cerame-Unie (<http://www.cerameunie.org>).

⁽¹⁵⁾ Panorama průmyslu EU 1997, 9-20; NACE (rev. 1). Viz také rozhodnutí Komise č. 1999/157/ES ve věci C 35/97, Triptis Porzellan GmbH (Úř. věst. L 52, 27.2.1999, s. 48).

III. DŮVODY PRO ZAHÁJENÍ A ROZŠÍŘENÍ FORMÁLNÍHO VYŠETŘOVACÍHO ŘÍZENÍ

- (73) Ve svém rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení Komise prošetřila finanční opatření ve prospěch podniků Kahla I a Kahla II podle čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES a čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP. Opatření zahrnovala státní prostředky a narušila hospodářskou soutěž mezi členskými státy nebo hrozila, že ji naruší, a zajistila těmto podnikům výhody. Při svém předběžném hodnocení se Komise domnívala, že Kahla I a Kahla II jsou podniky v obtížích. Komise dále pochybovala, že se stát choval jako soukromý investor v tržním hospodářství, když těmto podnikům poskytoval finanční prostředky. V předběžném hodnocení byla taková opatření považována za státní podporu.
- (74) Jelikož Komise měla vážné pochybnosti, zda jsou tyto podpory slučitelné se společným trhem, zahájila ve věci podpor ad hoc poskytnutých podnikům Kahla I a Kahla II formální vyšetřovací řízení. Německo kromě toho tvrdilo, že řada opatření podpory byla poskytnuta podle schválených režimů podpor. Komise nemohla na základě předložených údajů rozhodnout, zda tato opatření byla v souladu se schválenými režimy podpor, podle kterých byla údajně poskytnuta. Proto Komise v rámci zahájení formálního vyšetřovacího řízení vyzvala Německo, aby za účelem objasnění této skutečnosti poskytlo informace.
- (75) Informace sdělené v odpovědi na výzvu k poskytnutí informací rozptýlily pochybnosti Komise pouze v případě některých opatření poskytnutých údajně podle schváleného režimu podpor v tom ohledu, že se jedná o existující podpory. Komise dále u několika opatření zjistila podrobnosti, o kterých dříve nebyla informována. Komise proto rozšířila formální vyšetřovací řízení za účelem posouzení těch opatření, která evidentně stále ještě nebyla v souladu se schválenými režimy podpor, a rovněž opatření, o nichž byla informována až po zahájení formálního vyšetřovacího řízení.

IV. PŘIPOMÍNKY NĚMECKA

- (76) Ve svém dopisu ze dne 11. listopadu 1999 Německo zastávalo názor, že nemusí žádné z výše uvedených finančních opatření Komisi oznamovat. Německo uvádí, že Kahla II byla v únoru 1994 nově založena, a že obchodní činnost podniku Kahla I již nepokračovala. Podle tvrzení Německa se Kahla II nenachází v obtížích. Na tomto stanovisku Německo trvalo během celého řízení. Na podporu této argumentace Německo předložilo nejprve dvě zprávy vypracované poradci ze dne 29. listopadu 1993 a 11. ledna 1994. Po rozšíření formálního vyšetřovacího řízení Německo předložilo zprávu vypracovanou dalším poradcem ze dne 21. ledna 2002.
- (77) Německo nejprve konstatovalo, že většina finančních opatření od veřejných institucí by neměla být považována za podporu, jelikož státní orgány jednaly při poskytnutí finanční pomoci podniku Kahla II jako soukromý investor v tržním hospodářství. Na ostatní finanční opatření ve prospěch podniku Kahla II, která by nespádala pod zásadu soukromého investora v tržním hospodářství, je třeba podle Německa pohlížet buď jako na opatření, na která se vztahují schválené režimy podpor, nebo jako na podpory de minimis. Německo předalo podrobné informace a podklady.
- (78) Po zahájení formálního vyšetřovacího řízení Německo uznalo, že některá opatření by mohla představovat podpory a některá by nemusela spadat pod pravidla de minimis obsažená ve sdělení Komise o podporách „de minimis“⁽¹⁶⁾ a v nařízení Komise (ES) č. 69/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podpory „de minimis“⁽¹⁷⁾ nebo pod schválené režimy podpor. Německo však zastávalo názor, že v tomto případě je podpora investiční podporou, která splňuje maximální výše regionální podpory. Německo dále předalo k této věci několik investičních plánů a doplňujících informací, včetně odhadu míry podpory daných opatření.

⁽¹⁶⁾ Úř. věst. C 68, 6.3.1996, s. 9.

⁽¹⁷⁾ Úř. věst. L 10, 13.1.2001, s. 30.

- (79) Německo nakonec uvedlo, že pokud by Komise neuznala žádný z uvedených argumentů – zejména co se týče opatření 26 – měla by ověřit, zda by podpora nemohla být považována za podporu zaměstnanosti slučitelnou se společným trhem.
- (80) Ve svém dopisu ze dne 1. října 2002 Německo prohlásilo v protikladu ke všem předchozím argumentům, že pokud by Komise měla za to, že Kahla II je podnikem v obtížích, měla by být sporná opatření podpory hodnocena jako restrukturalizační podpory podle pokynů Společenství k podporám na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích⁽¹⁸⁾ (pokyny pro restrukturalizace).

V. PŘIPOMÍNKY ZÚČASTNĚNÝCH STRAN

- (81) Po zahájení a rozšíření řízení obdržela Komise připomínky od podniku Kahla II, které byly postoupeny Německu dopisem ze dne 7. srpna 2001 a 6. března 2002. Argumenty uvedené podnikem Kahla II se do značné míry shodují s argumenty Německa.
- (82) Kromě toho byla doručena nová stížnost, že Kahla II údajně obdržela další podpory. Tato informace byla postoupena Německu dopisem ze dne 30. dubna 2002. Německo odpovědělo dne 29. května 2002 a uvedlo, že podnik neobdržel žádné jiné granty než ty, o kterých byla Komise informována.
- (83) Kahla II předložila Komisi dne 30. července 2002 další stanovisko, které neobsahovalo žádné nové skutečnosti nebo důkazy, ve kterém však Německo trvalo na svých předchozích argumentech, že se podnik nikdy nenacházel v obtížích, že určitá opatření nelze považovat za podporu, a že podpory ad hoc by měly být považovány za slučitelné regionální podpory.

VI. HODNOCENÍ

A. Podnik

- (84) Při zahájení formálního vyšetřovacího řízení nemohla Komise na základě předložených údajů rozhodnout, zda jsou Kahla I a Kahla II nezávislé podniky, nebo do jaké míry by měla být Kahla II považována za nástupnický podnik nebo za záchranné řešení. Proto bylo Německo vyzváno k předložení dostatečných údajů za účelem objasnění tohoto bodu.
- (85) Po rozšíření formálního vyšetřovacího řízení Komise dospěla k závěru, že Kahla I a Kahla II jsou různé právní subjekty. Kahla II byla považována za záchrannou společnost, neboť byla založena panem G. Raithelem jako plášťová společnost, aby pokračovala v činnostech podniku Kahla I, který se nacházel v likvidaci, a aby převzala jeho aktiva. V předložených podkladech je Kahla II často označována za záchrannou společnost a Komise zjistila, že došlo ke změně kontroly, vlastnických poměrů a právní subjektivity. Německo tento názor nepopřelo.
- (86) Prodej aktiv podniku Kahla II se neuskutečnil v otevřené veřejné soutěži. Německo prohlašuje, že hospodářské subjekty byly informovány o tom, že aktiva byla nabídnuta k prodeji. Podle Německa byl po jednáních se dvěma potenciálními investory vybrán správcem konkursní podstaty pan G. Raithel jako nejlepší uchazeč. Podle správce konkursní podstaty byla důvodem tohoto výběru jak zkušenost uchazeče na trhu s porcelánem, tak i skutečnost, že učinil podstatně vyšší nabídku než druhý uchazeč, který podle Německa nabídl 1 DEM. Komise však konstatuje, že pan G. Raithel sice skutečně nabídl více než 1 DEM, avšak tato nabídnutá cena měla být financována ze státních prostředků. Z dostupných informací nicméně vyplývá, že pan G. Raithel vložil 55 000 DEM z vlastních zdrojů, tedy více než 1 DEM. Na základě dostupných informací se Komise připojuje k názoru Německa, že pan G. Raithel byl nejlepším uchazečem.

⁽¹⁸⁾ Úř. věst. C 368, 23.12.1994, s. 12 a Úř. věst. C 288, 9.10.1999, s. 2.

- (87) Komise uznává, že hodnota nemovitostí podniku Kahla I spočívala na nezávislém znaleckém posudku. Hodnota zařízení a zásob – celkem kolem 3,5 mil. DEM – nebyla podle Německa stanovena na základě znaleckého posudku, jelikož existovaly praktické potíže a velká část zařízení byla ve špatném stavu a vyžadovala výměnu. S přihlédnutím k těmto skutečnostem činí Komise závěr, že není důvod pochybovat o tom, že cena zaplacená za aktiva podniku Kahla I neodpovídala tržní ceně.
- (88) Co se týče následného prodeje 49 % akcií TIB v podniku Kahla II, bude v následujících odstavcích analyzováno, zda tento prodej odpovídá jednání investora v tržním hospodářství. Komise však konstatuje, že prodej tohoto podílu panu G. Raithelovi a jeho synovi dne 31. prosince 1999 neproběhl na základě transparentní a otevřené veřejné soutěže.
- (89) TIB je zemská finanční instituce. Podle ustálené judikatury Soudního dvora Evropských společenství a politiky Komise má Komise za to, že prodejní cena za veřejnou majetkovou účast neobsahuje žádné prvky státní podpory, pokud je prodáváný objekt nabízen v rámci veřejného, nepodmíněného a nediskriminačního výběrového řízení. Členské státy ovšem nejsou povinny řídit se tímto postupem při prodeji veřejných majetkových účastí.
- (90) Pokud se takový postup neuskuteční, může prodejní cena obsahovat prvky státní podpory. Proto může Komise případně prošetřit, zda je prodejní cena přiměřená hodnotě veřejné majetkové účasti. V této souvislosti Komise konstatuje, že cena akcií prodaných panu G. Raithelovi a jeho synovi byla vyšší než cena, kterou TIB sama zaplatila o šest let dříve. Dále se konstatuje, že podíl představoval menšinovou majetkovou účast. Závěrem je třeba zdůraznit, že v souvislosti se zahájením nebo rozšířením formálního vyšetřovacího řízení nepodala žádná zúčastněná strana stížnost na to, že by byla z prodeje záměrně vyloučena, a že žádná zúčastněná strana nepředložila nabídku na majetkovou účast. Podle názoru Komise tedy neexistují žádné důkazy o podpoře při prodeji této majetkové účasti.

B. Podpory ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES

- (91) Podnikům Kahla I a Kahla II byla poskytnuta finanční pomoc ze státních prostředků, která oběma podnikům zajistila výhody vůči jejich konkurentům. Skutečnosti obsažené v podkladech ukazují, že instituce pod státní kontrolou poskytují půjčky soukromým podnikům a majetkové účasti na soukromých podnicích, jak učinila TIB v případě podniku Kahla II, a jejich činnost je jasně přičitatelná státu. V této souvislosti se odkazuje na zprávu vypracovanou poradcem ze dne 29. listopadu 1993, podle níž je nutno pohlížet na celý plán restrukturalizace podniku Kahla z hlediska úsilí regionální vlády o zajištění pracovních míst u podniku Kahla⁽¹⁹⁾. Jelikož je trh s porcelánem vysoce konkurenčním evropským trhem produktů, který trpí nadměrnou kapacitou, hrozí nebezpečí, že finanční prospěch zvýhodňující jeden podnik před jeho konkurenty naruší hospodářskou soutěž a nepříznivě ovlivní obchod mezi členskými státy.
- (92) Co se týče podniku Kahla I, dochází Komise v rozšířeném formálním vyšetřovacím řízení k závěru, že opatření 2, 3 a 9 nepředstavují podpory. Na ostatní opatření poskytnutá Německem se stále ještě pohlíží jako na podpory ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES. Německo neodporovalo tomuto názoru, který tedy zůstává v platnosti.

⁽¹⁹⁾ „Koncepti záchraně společnosti Kahla je nutno posuzovat s přihlédnutím ke zvláštním strukturálně-politickým podmínkám spolkové země Durynsko, zejména z hlediska úsilí zemské vlády udržet stávající pracovní místa v rámci možností podpory“, zpráva od Röls Bühler Stüppes Hauck & Partner, vydaná jako příloha 1 k dopisu ze dne 31. ledna 2000 zaevidovaného jako doručený dne 3. dubna 2000 pod číslem A/32839.

- (93) Pokud jde o podnik Kahla II, domnívá se Německo i nadále, že se jedná o nový podnik, který nezachovává kontinuitu podniku Kahla I a nikdy se nenacházel v obtížích. Tím, že mu orgány veřejné moci poskytly finanční podporu, jednaly jako investor v tržním hospodářství. Komise nejprve prošetří, zda veřejné instituce, které poskytly podniku Kahla II finanční pomoc, jednaly jako investor v tržním hospodářství. Poté Komise prošetří otázku obtíží podniku.

Investor v tržním hospodářství

- (94) Německo předložilo dvě zprávy vypracované poradci, aby podpořilo své tvrzení, že veřejné instituce, které podniku Kahla II poskytly finanční pomoc, jednaly jako investoři v tržním hospodářství.
- (95) Jak je vyloženo v bodě odůvodnění 91, navrhuje první zpráva ze dne 29. listopadu 1993 plán restrukturalizace pro záchrannou společnost s přihlédnutím k úsilí zemské vlády udržet pracovní místa v podniku Kahla⁽²⁰⁾. Restrukturalizace měla být uskutečněna v letech 1994 až 1997 a její celkové náklady se měly pohybovat ve výši 18,779 mil. DEM. Prahu ziskovosti mělo být dosaženo v roce 1996 s kladným výsledkem ve výši 0,101 mil. DEM.
- (96) Druhá zpráva byla vypracována dne 11. ledna 1994 pro TIB před převzetím jejího podílu v podniku ve výši 49 %. Studie vysvětluje, že cílem TIB je udržení a vytváření pracovních míst v Durynsku⁽²¹⁾. Ve studii se odkazuje na skutečnost, že obnovení rentability lze dosáhnout jen restrukturalizací za podpory orgánů veřejné moci. Prahu ziskovosti by mělo být dosaženo v roce 1996 s kladným výsledkem ve výši 1,394 mil. DEM. Studie kromě toho poukazovala na to, že veřejná angažovanost ve prospěch podniku Kahla II zahrnovala vysoká rizika a že byla vyloučena jakákoli možnost podniku splatit finanční podporu dříve než v roce 1998.
- (97) Vzhledem k těmto zprávám činí Komise závěr, že státní finanční instituce – zejména TIB – nejednaly jako investor v tržním hospodářství, když podniku Kahla II poskytly finanční pomoc. Tyto zprávy jednoznačně dokládají, že cíl zemské vlády a jejích finančních institucí spočíval v udržení pracovních míst. To hlavním cílem investora v tržním hospodářství není. Tyto zprávy kromě toho předpokládají ztráty nejméně po dobu dvou let a neanalyzují eventuální protiplnění za majetkovou účast orgánů, jak by tomu muselo být u každého investora v tržním hospodářství.
- (98) Co se týče zejména majetkové účasti TIB, Komise může jen setrvávat na svém stanovisku, že není v souladu se zásadou soukromého investora v tržním hospodářství, a proto je třeba ji považovat za podporu. Skutečnost, že TIB prodala svůj podíl o pět let později většinovým vlastníkům, panu G. Raitelovi a jeho synovi, a to za vyšší cenu, než sama zaplatila v roce 1994, nemění nic na tomto závěru. Jednání TIB musí být posuzováno *ex ante* s přihlédnutím k potenciálním rizikům a očekávaným příjmům. Podle tehdy dostupných zpráv byla rizika vysoká⁽²²⁾, avšak nebyla učiněna žádná opatření, aby se jim čelilo. Dále nebyla provedena analýza budoucích příjmů. Kromě toho je zisk, kterého TIB skutečně dosáhla, malý.

⁽²⁰⁾ Srovnej poznámku pod čarou 19.

⁽²¹⁾ „Cílem TIB je udržení a vytváření průmyslových pracovních míst ve spolkové zemi Durynsko“, zpráva společnosti Arthur Andersen předaná jako příloha 2 k dopisu ze dne 31. března 2000, zaevidovaného jako doručený dne 3. dubna 2000 pod číslem A732839.

⁽²²⁾ „Existuje však řada rizik, která mohou vést k nevydaření koncepce“ a „rozhodnutí pro majetkovou účast v podniku Kahla/Thüringen Porzellan GmbH lze proto v zásadě doporučit, je-li na paměti zbývající vysoké riziko. To ale současně také znamená odřeknutí jiným výrobcům porcelánu v Durynsku, aby nebyl dále ohrožován úspěch koncepce“, zpráva společnosti Arthur Andersen (viz poznámka pod čarou 23).

- (99) Oproti tvrzení Německa nejsou podmínky majetkové účasti TIB srovnatelné s podmínkami soukromého investora, pana Raithela. Raithel do podniku údajně investoval 2,055 mil. DEM. Z jeho soukromých vlastních zdrojů však pocházelo jen 0,055 mil. DEM. Zbývající 2 mil. DEM pocházely ze státních prostředků ve formě 2 půjček, které byly Raithelovi poskytnuty (opatření 16 a 17). Kromě toho se na jednu z těchto půjček (opatření 16) vztahovala záruka spolkové vlády pro poskytovající banku „Deutsche Ausgleichsbank“, zatímco druhá půjčka (opatření 17) byla zajištěna prvořadou hypotékou na nemovitý majetek podniku Kahla II ⁽²³⁾. TIB naproti tomu poskytla podniku 1,975 mil. DEM z vlastních zdrojů ve formě majetkové účasti. Tato částka představovala vlastní kapitál, který nemá v případě úpadku přednostní právo na uspokojení nároků. Riziko, které převzala TIB, je tak výrazně vyšší než riziko soukromého investora. Jak je uvedeno v bodě odůvodnění 111, měl pan G. Raithel kromě toho právo od smlouvy odstoupit, kdyby se majetková účast TIB a/nebo jiná opatření nerealizovala, zatímco TIB takovými právy nedisponovala. Majetková účast TIB proto není v souladu se zásadou soukromého investora.
- (100) Co se týče ostatních opatření přijatých Německem, poskytl by investor v tržním hospodářství, vzhledem ke zvláštní situaci podniku a ke skutečnosti, že podnik působí na trhu vyznačujícím se strukturálními nadměrnými kapacitami, finanční podporu jen za podmínek, které mají tyto skutečnosti na zřeteli.
- (101) Komise prošetří nejprve úvěry poskytnuté TIB a státními bankami. Tyto úvěry jsou souhrnně znázorněny v tabulce 10:

Tabulce 10

Opatření	Částka (DEM)	Úroková sazba	Referenční úroková sazba	Zajištění
12	6 mil.	12 % ⁽²⁴⁾	6,62 %	—
16	0,2 mil.	0 %-5 % ⁽²⁵⁾	6,62 %	Záruka spolkové vlády
17	1,8 mil.	5,5 %	6,62 %	Prvořadá hypotéka na nemovitý majetek na 1,8 mil. DEM; podpůrná hypotéka na nemovitý majetek na 20 mil. DEM
18	2 mil.	6,5 %	8,28 %	Druhořadá hypotéka na nemovitý majetek na 1,8 mil. DEM, druhořadá a třetířadá hypotéka na nemovitý majetek na více než 20 mil. DEM, postoupení strojů a práv vůči třetím osobám, postoupení skladových zásob, postoupení pohledávek vůči zákazníkům, devadesátiprocentní záruka spolkové země Durynsko
19	1 mil.	6,75 %	8,28 %	Jako opatření 18
20	1,73 mil.	6,65 %	8,28 %	Jako opatření 18
21	3,45 mil.	6,65 %	8,28 %	Jako opatření 18
22	2 mil.	5 %	7,33 %	Jako opatření 18

⁽²³⁾ Je třeba připomenout, že nabytí aktiv podniku Kahla II bylo financováno převážně z podpor.

⁽²⁴⁾ Půjčka měla úrokovou sazbu 12 %. Platby úroků však byly omezeny na 50 % ročních zisků.

⁽²⁵⁾ Během prvních tří let byly úroky převzaty spolkovou vládou. Úroková sazba činila ve 4. roce 2 %, v 5. roce 3 % a v 6. roce 5 %.

- (102) Tabulka 10 dokládá, že státní finanční instituce nejednaly jako investor v tržním hospodářství. Zejména je nutno u podílové půjčky od TIB (opatření 12) konstatovat, že dohodnutá úroková sazba činila 12 %, avšak výše úroků byla omezena na 50 % ročního přebytku. Ve zprávách již bylo zdůrazněno, že Kahla II nedosáhne žádných zisků nejméně během prvních dvou let. K tomu skutečně došlo. Nebyla dohodnuta zvýšená úroková sazba za účelem vyrovnání za roky, za které byly platby úroků nepravděpodobné. TIB tedy vědomě poskytla podílovou půjčku, která nebyla spojena s žádnými dodatečnými hlasovacími právy, aniž by požadovala jakékoli zajištění a za úrokovou sazbu 0 % na období nejméně dvou let. Nebyla dohodnuta žádná riziková prémie pro vyrovnání rizik předvídaných ve zprávě, na jejímž základě byla poskytnuta podílová půjčka (a majetková účast). Co se týče zbývajících půjček, tabulka ukazuje, že byly poskytnuty za nižší než referenční úrokovou sazbu. Kromě toho, pokud byla poskytnuta zajištění, pak pocházela buď od orgánů veřejné moci nebo byla opakovaně použita tatáž aktiva jako zajištění pro všechny půjčky. Tato aktiva nebyla oceněna nezávisle, takže jejich skutečná hodnota je pochybná. Kromě toho je třeba připomenout, že tato aktiva byla financována státní podporou.
- (103) Smlouva o ručení stanovila, že pan G. Raithel má poskytnout podpůrnou záruku ve výši 0,7 mil. DEM, pokud nelze prokázat, že poskytl osobní záruku na půjčku na vlastní kapitál (opatření 16). Smlouva o půjčce pro opatření 16 neodkazuje na poskytnutí osobní záruky, nýbrž na záruku spolkové vlády. Komise však nikdy nebyla informována o tom, že tato záruka ve výši 0,7 mil. DEM byla někdy poskytnuta. Podle informací Komise byla půjčka zajištěna spíše zárukou spolkové vlády, než právě osobní zárukou. I kdyby byla poskytnuta, byla by oproti všem ostatním zajištěním druhořadá a kryla by jen velmi malou část možná vysokého rizika nesplacení. Vzhledem k tomu může Komise jen učinit závěr, že státní banky a instituce nejednaly jako hospodářské subjekty v tržním hospodářství. Navíc Německo samo označuje půjčky podle opatření 16 – 22 za podporu ⁽²⁶⁾, třebaže existující podporu. Komise sdílí názor Německa, že představují podpory. Jejich klasifikace jako existující podpora se zkoumá v následujících odstavcích.
- (104) Co se týče grantů (opatření 15, 24 – 29, 31 – 32), žádný investor v tržním hospodářství by podle názoru Komise neposkytl nenávratnou finanční pomoc. Německo tutu skutečnost nepopřelo. Konečně, co se týče devadesátiprocentní záruky spolkové země (opatření 13, 14, 23 a 30), Německo samo uznává, že představuje podpory. Vzhledem k vysokému riziku, které je s tím spojeno, a k neexistenci náležité rizikové premie, Komise tento názor plně sdílí. Není tedy nutné tuto otázku dále zkoumat. Podle názoru Německa spadají tyto záruky pod pravidla de minimis. To je zkoumáno v oddílu D hodnocení.
- (105) Vzhledem k tomu nemůže Komise učinit závěr, že státní finanční instituce poskytly podniku Kahla II podporu za podmíněk, které by byly srovnatelné s podmínkami investora v tržním hospodářství. Proto jsou všechna opatření Německa i nadále považována za podpory ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES.

⁽²⁶⁾ Po rozšíření řízení změnilo Německo svůj názor a nepovažovalo půjčky podle opatření 16 a 17 za podporu z důvodu, že ačkoli byly údajně poskytnuty podle schváleného programu podpor, byly placeny přímo panu G. Raithelovi.

Podnik v obtížích

- (106) Kahla II je *záchranné řešení*, tedy nově založený podnik, který převzal aktiva podniku v úpadku. I když jsou záchranná řešení nově založenými podniky, které byly zřizovány zvláště ve východním Německu, mohou být považovány za podniky v obtížích. Důvodem je skutečnost, že tyto plášťové společnosti převezmou aktiva podniku v úpadku a pokračují v jeho činnosti, a to zpravidla, aniž by dříve provedly jakoukoli přijatelnou restrukturalizaci. Záchranná řešení proto „dědí“ řadu strukturálních nedostatků a potřebují podstatné změny, aby mohly fungovat v tržním hospodářství. K těmto změnám patří investice na výměnu a modernizaci starých strojů a zařízení, změny struktury podniku (tradičně velké konglomeráty, které fungovaly v rámci centrálně řízeného hospodářství), snížení počtu zaměstnanců (ve východoněmeckých konglomerátech byl zpravidla zaměstnáván nadměrný počet pracovních sil), orientace na nové produkty, marketing atd. Kromě toho musí být obnovena důvěra zákazníků, dodavatelů a úvěrových institucí, jelikož záchranná společnost je nástupkyní zkrachovalého podniku. V tomto smyslu nejsou srovnatelné s ostatními nově založenými podniky.
- (107) Přizpůsobení se zpravidla uskutečňuje pomocí restrukturalizace, která ve většině případů zahrnuje státní podpory. S přihlédnutím ke zvláštní situaci nových spolkových zemí Komise schválila pružnou a velkorysou koncepci, která umožňuje, aby záchranná řešení využívala do konce roku 1999 podpory na restrukturalizaci. Tento postup je stanoven v poznámce pod čarou 10 pokynů pro restrukturalizace⁽²⁷⁾. Na základě své zvláštní situace tvoří záchranné společnosti výjimku z pravidla, že podle pokynů pro restrukturalizace nejsou nově založené podniky způsobilé pro podpory na záchranu a restrukturalizaci.
- (108) V rámci jiného řízení⁽²⁸⁾ Německo výslovně konstatovalo v dopisech ze dne 5. března a 6. května 1999, že Kahla II je podnikem v obtížích. O dva roky později však Německo dopisem ze dne 26. září 2001 popřelo své dřívější údaje a konstatovalo, že se Kahla II nikdy v obtížích nenacházela. V tomto řízení zastávalo Německo názor, že Kahla II nemůže být považována za podnik v obtížích, poněvadž nejsou splněny všechny podmínky uvedené v pokynech pro restrukturalizace.
- (109) Komise podotýká, že pokyny pro restrukturalizace nepodávají přesnou definici podniku v obtížích, uvádějí však typické znaky. V případě podniku Kahla II je splněno obecné kritérium uvedené v bodě 2.1 pokynů pro restrukturalizace (1994), podle kterého se určuje, zda se podnik nachází v obtížích: Podniky v obtížích se rozumí podniky, „které se nemohou zotavit prostřednictvím vlastních zdrojů nebo finančních prostředků vlastníků podílů nebo cizího kapitálu.“ To se konstatuje ve zprávách⁽²⁹⁾ dostupných v době založení podniku Kahla II a v době poskytnutí podpory (v době rozhodující pro hodnocení); V nich je Kahla II pokládána za podnik v obtížích a popsána restrukturalizace za účelem obnovení rentability⁽³⁰⁾. *Ex post* je to potvrzeno skutečností, že podnik podle dostupných informací nikdy neobdržel finanční prostředky od bank bez státní podpory⁽³¹⁾.

⁽²⁷⁾ Ačkoli se tyto pokyny nevztahují, jak je vysvětleno v bodě odůvodnění 163, na podpory poskytnuté v období 1994 až 1996. Poznámka pod čarou 10 pokynů pro restrukturalizace (1999) kodifikuje postupy Komise tím, že stanoví, že jedinou výjimkou z pravidla, že nově založené podniky nejsou způsobilé pro podpory na záchranu a restrukturalizaci, „jsou případy těch podniků, které vzniknou do 31. prosince 1999 v rámci privatizační činnosti úřadu BvS nebo z převzetí aktiv, a rovněž podobné případy v nových spolkových zemích“.

⁽²⁸⁾ C 69/98, SG (98) D/11285 ze dne 4. prosince 1998.

⁽²⁹⁾ „Výpočty obchodního plánu ukazují, že záchranná společnost (...) není schopna nést sama náklady na proces restrukturalizace, které jsou neúměrně vysoké ve srovnání s plánovaným obrátem“, zpráva od Röls Bühler Stüppes Hauck & Partner (viz poznámka pod čarou 21).

⁽³⁰⁾ „Cílem naší práce by mělo být posouzení schopnosti a způsobilosti ozdravení podniku, jehož pokračováním je záchranná společnost, se zvláštním zřetelem na trvale udržitelná pracovní místa a na finanční prostředky, které má poskytnout TIB jako potenciální společník“, zpráva od společnosti Arthur Andersen (viz poznámka pod čarou 23).

⁽³¹⁾ Všechny půjčky od soukromých bank, o nichž byla Komise informována, byly kryty devadesátiprocentními státními zárukami.

- (110) Některé z ukazatelů uvedených v pokynech pro restrukturalizace skutečně nejsou určeny pro „záchranná řešení“, jelikož se jedná o nově založené podniky, u kterých nelze přezkoumat vývoj obchodu v minulosti. Z toho důvodu nejsou v době svého založení postiženy příznaky jako je *sestupná rentabilita* nebo *rostoucí ztráty*, *klesající obraty*, *rostoucí zásoby na skladě*, *snížený peněžní tok*, *vzrůstající úrokové zatížení* atd. Zde Komise připomíná, že „záchranná řešení“ jsou výjimkou z pravidla, že nově založené podniky nelze považovat za podniky v obtížích, a proto nemohou obdržet podpory na restrukturalizaci.
- (111) Na druhé straně se jiné ukazatele na „záchranná řešení“ skutečně vztahují, zejména nízká čistá účetní hodnota. V případě podniku Kahla II Komise připomíná, že je nástupcem podniku v úpadku, a proto pravděpodobně ztratil důvěru řady zákazníků, dodavatelů a finančních institucí. Tak bylo dokonce i nabytí aktiv závislé na státní podpoře. Smlouva o prodeji aktiv podniku Kahla I stanovila, že nový investor, pan G. Raithel, má právo odstoupit od smlouvy, pokud není zajištěno financování zahrnující různá státní opatření (jako majetková účast TIB a státní půjčky) ⁽³²⁾. Kahla II dále převzala aktiva podniku Kahla I, který nikdy neuskutečnil úspěšnou restrukturalizaci a musel na základě této skutečnosti ohlásit úpadek. *Ex post* je jasné, že strukturální potíže pokračovaly, jelikož Kahla II neobdržela žádné soukromé finanční prostředky bez státní podpory.
- (112) Dalším ukazatelem je příliš vysoký počet zaměstnanců. Jelikož je státní podpora poskytovaná pro záchranná řešení zpravidla vázána na udržení pracovních míst, přináší s sebou na určitou dobu další nevýhodu spočívající v tom, že musí zůstat zachován určitý počet pracovních míst. Jak dokládají zprávy uvedené v bodě odůvodnění 91, bylo hlavním cílem zemské vlády udržet pracovní místa. V následujících letech snížila Kahla II počet svých zaměstnanců. Z toho lze vyvodit, že na začátku měla příliš mnoho zaměstnanců.
- (113) Jelikož jsou záchranná řešení kromě toho nucena provést restrukturalizaci, aby mohla fungovat v tržním hospodářství, dochází v prvních letech ke ztrátám, peněžní tok v prvních letech nestoupá a potřebné investice s sebou přináší vysoké zadlužení a úrokové zatížení. Bylo tomu tak i u podniku Kahla II. Německo sice nikdy neoznačilo proces, kterým Kahla II prošla, za restrukturalizaci podniku v obtížích, Komise však konstatuje, že v obou zprávách z listopadu 1993 a ledna 1994 byla navrhována restrukturalizace jako nezbytnost pro obnovení rentability podniku. Dále je Kahla II ve zprávě od Projekt Management Eschbach (PME) předložené Německem v souvislosti s dalším řízením ⁽³³⁾ popsána jako podnik procházející procesem restrukturalizace, který nebude ukončen do roku 1996 ⁽³⁴⁾. Komise dochází k závěru, že takový proces není typický pro zdravý podnik.

⁽³²⁾ „Kupující má právo od celé smlouvy odstoupit bez dalších finančních důsledků (...), nebude-li (...) financování uvedené níže schváleno do 31.12.1994; totéž platí i tehdy, když se financování uskuteční jen částečně“. Finanční opatření v této smlouvě se týkají půjček ERP a KfW ve výši 2,5 mil. DEM, majetkové účasti TIB ve výši 7,95 mil. DEM, bankovní půjčky ve výši 13,35 mil. DEM a devadesátiprocentní záruky spolkové země ve výši 20 mil. DEM (smlouva o prodeji mezi správcem podniku Kahla I a Güntherem Raithelem, projednaná dne 26.1.1994).

⁽³³⁾ C 36/2000, Graf von Henneberg Porzellan GmbH.

⁽³⁴⁾ „Jelikož také Kahla v současné době prochází rekonstrukcí a ke konsolidaci jistě potřebuje ještě celý rok 1996, je dřívější přesun výrobních množství vyloučen“. Zpráva od PME ze dne 24.8.1995.

- (114) Německo je dále toho názoru, že je třeba odvozovat ztráty, které Kahla II utrpěla během prvních let, pouze z používání systému zvláštních odpisů (opatření 33). Komise se však domnívá, že v důsledku používání tohoto odpisového systému sice mohly vzniknout vyšší ztráty, podnik by však bez státní podpory jistě utrpěl podstatně vyšší ztráty a pravděpodobně by z trhu zmizel. Konstatuje se, že státní podpora byla ve zprávách z let 1993 a 1994, které předložilo Německo, považována za rozhodující pro existenci podniku a obnovení rentability.
- (115) Na podporu svého argumentu, že se Kahla II nikdy nenacházela v obtížích, předložilo Německo zprávu vypracovanou poradcem 21. ledna 2002.

Tabulka 11

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Obrat (mil. DEM)	23,19	28,95	31,46	39,10	34,34	35,81	41,60
Hospodářský výsledek před zdaněním (mil. DEM)	[...] (*)						
Peněžní tok (mil. DEM)	[...]						
Skladové zásoby	[...]						
Vytížení kapacity %	[...]						
Vlastní kapitál %	[...]						
Cizí kapitál %	[...]						

(*) Podnikové tajemství. Viz. tabulka v bodě odůvodnění (21).

- (116) Komise konstatuje, že tabulka 11 představuje hodnocení historie podniku *ex post*. Je užitečná v tom, že potvrzuje, že nejdůležitější prognózy zpráv dostupných v roce 1994 byly správné: ztráty měly vzniknout nejméně v prvních dvou letech. Komise však musí provést své hodnocení *ex ante*, tedy zjistit, zda Německo od roku 1994 plnilo svůj závazek podle Smlouvy o ES a oznámilo podporu. Kdyby Německo své závazky splnilo, založila by Komise své hodnocení na zprávách v té době dostupných. Jak již bylo uvedeno v bodech odůvodnění 95, 96 a 113, jsou tyto zprávy založeny na předpokladu, že podnik musel obnovit svou rentabilitu, a dospěly k závěru, že pro uskutečnění tohoto cíle byla státní podpora zcela rozhodující. S přihlédnutím k těmto zprávám by Komise podle své ustálené praxe považovala podnik Kahla II (záchranné řešení) za podnik v obtížích. Tento závěr nemůže změnit *ex post* skutečnost, že tyto obtíže byly díky poskytnutí značných podpor v krátké době překonány.
- (117) Celkově lze říci, že Komise na základě zpráv, které byly v dané době dostupné, činí závěr, že Kahla II nebyla schopna zotavit se pomocí vlastních zdrojů nebo získáním finančních prostředků za běžných podmínek na trhu. Komise zejména konstatuje, že Německo tuto skutečnost výslovně přiznalo již v roce 1999. Navíc by podnik bez státní podpory pravděpodobně z trhu zmizel. Skutečnost, že ne každý jednotlivý ukazatel uvedený v pokynech pro restrukturalizace se vztahuje na podnik Kahla II, není významná: Tyto pokyny obsahují neúplný seznam typických znaků a neúplný a kumulativní seznam kritérií.

- (118) Komise proto setrvává na svém názoru, že Kahla II byla v období od roku 1994 do konce roku 1996 podnikem v obtížích, když s nejvyšší pravděpodobností díky poskytnutým podporám poprvé dosáhla mírně kladného výsledku a podíl vlastního kapitálu začal růst. Komise se domnívá, že nedostatečné soukromé financování bez státní podpory a dostupné údaje toto stanovisko potvrzují.

C. Podpory, které údajně spadají pod schválené režimy podpor

- (119) Část opatření podpory byla podnikům Kahla I a Kahla II údajně poskytnuta podle schválených režimů podpor. Vzhledem k tomu, že Komise měla vážné pochybnosti o tom, zda jsou tato opatření podpory v souladu s režimy podpor, podle kterých byla údajně poskytnuta, vyzvala Německo k poskytnutí informací podle čl. 10 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES ⁽³⁵⁾, aby jí poskytlo všechny podklady, informace a údaje nutné pro posouzení. Pokud jsou informace poskytnuté Německem nedostatečné k tomu, aby se mohlo dospět k výsledku, že se na tato opatření vztahují příslušné programy, je tedy Komise oprávněna rozhodnout na základě dostupných informací.
- (120) Komise dospěla v rozšířeném formálním vyšetřovacím řízení k závěru, že opatření 1, 4, 5, 6, 7 a 10 ve prospěch podniku Kahla I představují existující podpory, které není třeba znovu posuzovat. Komise potvrzuje svůj názor, že opatření 8 nebylo poskytnuto v rámci schváleného režimu podpor, a že je třeba je hodnotit jako podporu ad hoc.
- (121) Co se týče podniku Kahla II, činí Komise v rozšířeném formálním vyšetřovacím řízení závěr, že opatření 28 a 29 ve prospěch podniku Kahla II představují existující podpory, které není třeba znovu posuzovat. Komise potvrzuje svůj názor, že opatření 11, 12 a 20 nebyla poskytnuta v rámci žádného režimu schváleného Komisí. Co se týče zbývajících opatření poskytnutých údajně podle schváleného režimu podpor, Komise částečně ověří předběžná hodnocení provedená v zahájeném a rozšířeném formálním vyšetřovacím řízení.
- (122) Opatření 13, 14, 23 a 30: Tyto devadesátiprocentní státní záruky byly založeny na režimu, který Komisí nebyl nikdy oznámen. Tento režim byl zaevidován pod číslem NN 46/97 a Komise jej nikdy neschválila. Jak je stanoveno v rozšířeném formálním vyšetřovacím řízení, je tedy třeba tyto záruky posuzovat jako podpory ad hoc. Komise ve svém rozhodnutí o obecných pokynech poskytování záruk spolkové země Durynska ⁽³⁶⁾ kromě toho konstatovala povinnost Durynska tento neoznámený režim nadále nepoužívat.
- (123) Co se týče prvku podpory v těchto zárukách, Německo tvrdí, že podle dohody mezi Německem a Komisí má prvek podpory v záruce činit 0,5 % částky kryté zárukou. Komise však konstatuje, že se tato dohoda týká osmdesátiprocentních státních záruk, které jsou v souladu se schválenými režimy podpor. Dané záruky překračují tuto hranici o 10 % a nebyly poskytnuty v rámci schváleného režimu podpor, nýbrž podle neoznámeného režimu, který Komise nikdy neschválila. Dohoda kromě toho vylučovala ze své oblasti působnosti podniky v obtížích. Navzdory údajům Německa proto nelze na tyto záruky použít sazbu ve výši 0,5 %.

⁽³⁵⁾ Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 1.

⁽³⁶⁾ NN 25/95, SG (96) D/ 11031 ze dne 16.12.1996.

- (124) K zárukám v rámci opatření 13, 14 a 23. Na základě sdělení Komise o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory ve formě záručních závazků a záruk⁽³⁷⁾ platí toto: „Jestliže je při převzetí záruky velmi pravděpodobné, že příjemce úvěru nemůže své závazky splnit, např. proto, že je ve finančních potížích, může být hodnota záruky stejně vysoká jako částka, která je takovou zárukou skutečně krytá“. Jak bylo vyloženo v oddílu B hodnocení (body odůvodnění 106 – 118), byla Kahla II v době poskytnutí těchto opatření podnikem v obtížích. To znamená, že u záruk, které byly poskytnuty do roku 1996, činí prvek podpory u těchto záruk možná 90 % příslušných úvěrů.
- (125) Co se týče opatření 30, které bylo poskytnuto v době, kdy se podnik již nenacházel v obtížích, je Německo opět toho názoru, že na základě dohody s Komisí uvedené v bodě odůvodnění 123 by měl být ekvivalent podpory stanoven na 0,5 %. Komise však připomíná, že se tato dohoda týká osmdesátiprocentních státních záruk, které byly poskytnuty v rámci schválených režimů podpor. V daném případě překročila záruka osmdesátiprocentní hranici o 10 % a nebyla poskytnuta v rámci schváleného režimu podpor. Proto zde nelze použít ekvivalent podpory 0,5 %. V době poskytnutí této záruky souhlasila spolková země Durynsko s tím, že bude vázat záruky na rozhodnutí Komise o obecných pokynech poskytování záruky spolkové země Durynsko⁽³⁸⁾, podle kterého by měl být prvek podpory u osmdesátiprocentních záruk poskytnutých v rámci režimů podpor stanoven na 0,5 % a 2 %. I když se toto rozhodnutí týká také osmdesátiprocentních záruk poskytnutých v rámci schválených režimů podpor, je podle názoru Komise vhodné použít zde toto pravidlo analogicky. Avšak s přihlédnutím ke skutečnosti, že záruka kryla velkou část rizik obsažených v půjčkách, což se odráží v nízké úrokové sazbě stanovené soukromou bankou, použije Komise pro záruky nejvyšší sazbu přípustnou v tomto režimu, tj. 2 %.
- (126) Obdobně považuje Komise za vhodné použít prvek podpory ve výši 2 % na devadesátiprocentní záruku podle opatření 13, a to od 30. března 1998, kdy byly půjčky podle opatření 18 – 21 přeměněny na půjčku za tržních podmínek. Úroková sazba půjčky za tržních podmínek činila 5,9 %. Před přeměnou půjček podle opatření 18 až 21 se úroková sazba pohybovala mezi 6,5 % a 6,75 %. Půjčky obdržené ze státních prostředků tak byly přeměněny na soukromou půjčku přesně v době, kdy podnik mohl za soukromou půjčku na trhu získat nižší úrokovou sazbu, než by musel zaplatit u půjčky poskytnuté ze státních prostředků. V této souvislosti se připomíná, že taková přeměna byla možná jen proto, že na tuto novou půjčku byla poskytnuta devadesátiprocentní státní záruka.
- (127) Podle Německa spadají tyto záruky pod pravidla de minimis. Použití pravidel de minimis bude ověřeno v oddílu D hodnocení.
- (128) *Opatření 15*: Grant ve výši 2,5 mil. DEM byl údajně poskytnut v rámci schváleného režimu podpor⁽³⁹⁾. V rozšířeném formálním vyšetřovacím řízení Komise omylem konstatovala, že tento režim je určen jen pro malé a střední podniky. Německo právem upozornilo na to, že také velké podniky mají za určitých podmínek nárok na podpory v rámci tohoto režimu. Z oblasti působnosti tohoto režimu jsou však výslovně vyňaty podniky v obtížích.

⁽³⁷⁾ Úř. věst. C 71, 11.3.2000, s. 14, bod 3.2.

⁽³⁸⁾ NN25/95, SG (96) D/11031 ze dne 16.12.1996.

⁽³⁹⁾ N 408/93, SG (93) D/ 19245, 26.11.1993 (Úř. věst. C 213, 19.8.1992, s. 2).

- (129) Komise nedávno přijala negativní rozhodnutí ohledně tohoto režimu z důvodu zneužívání, neboť byl kromě jiného používán pro podniky v obtížích⁽⁴⁰⁾. Ve svém rozhodnutí Komise výslovně konstatovala, že Německo zahrnuje podnik Kahla II mezi podniky v obtížích, které využívaly tento režim v rozporu se zvláštními ustanoveními schválenými Komisí. Ve svém rozhodnutí o uvedeném režimu Komise konstatovala, že její rozhodnutí o tomto režimu je nezávislé na jejím rozhodnutí v předloženém případě, v jehož kontextu bylo toto individuální použití zkoumáno. V daném rozhodnutí zastává Komise názor, že v době poskytnutí tohoto opatření podpory byla Kahla II podnikem v obtížích. Proto je ponecháno v platnosti stanovisko, že tuto podporu je třeba považovat za novou podporu.
- (130) *Opatření 16*: Půjčka ve výši 0,2 mil. DEM byla údajně poskytnuta v rámci schváleného programu podpory vlastního kapitálu⁽⁴¹⁾. Tento program byl určen jen pro malé a střední podniky. Jelikož však Kahla II měla více než 250 zaměstnanců, a proto nebyla v době poskytnutí tohoto opatření hodnocena jako malý a střední podnik, není podpora evidentně v souladu s tímto programem. Německo nedávno poukázalo na to, že půjčka nebyla poskytnuta podniku, nýbrž panu G. Raithelovi. Ve schválení programu, v jehož rámci byla půjčka poskytnuta, Komise stanovila, že investoři obdrží takovou podporu jen za podmínky, že ji vloží do podniku jako kapitál. To pan G. Raithel učinil. Účelem této půjčky tedy byla podpora podniku, ačkoli byla poskytnuta přímo soukromé osobě. Proto je třeba hodnotit tuto půjčku jako novou podporu ve prospěch podniku Kahla II.
- (131) *Opatření 17, 18, 19 a 22*: Komise dospěla při šetření k závěru, že podmínky stanovené v programu, podle kterého byly tyto půjčky poskytnuty⁽⁴²⁾, jsou v daném případě splněny. Tyto úvěry proto představují existující podpory, které Komise nemusí znovu posuzovat.
- (132) *Opatření 21*: Tato půjčka byla údajně poskytnuta v rámci schváleného režimu podpor⁽⁴³⁾. Tento režim však předpokládal půjčky v maximální výši 2 mil. DEM pro podniky v nových spolkových zemích. Daná půjčka tuto hranici překračuje. Komise proto nemůže učinit závěr, že jsou splněny podmínky uvedené v příslušném režimu. Vzhledem k úrokovému zvýhodnění, snížené hodnotě poskytnutých zajištění a poskytnutí devadesátiprocentní záruky, která pokrývá téměř celé riziko nesplacení, má Komise za to, že tato půjčka v době, kdy byla poskytnuta, mohla představovat podporu v její plné výši.
- (133) *Opatření 24 a 25* byla poskytnuta v rámci schválených režimů podpor, a to za účelem krytí investic podrobně uvedených v tabulce 5. Z informací poskytnutých Německem kromě toho vyplývá, že část investiční podpory poskytnuté v rámci systému zvláštních odpisů (*opatření 33*) sloužila rovněž ke krytí těchto investic. Německo doložilo, že všechna tato opatření jsou v souladu s podmínkami programů, podle kterých byla údajně poskytnuta. Opatření 24, 25 a 33 tedy představují existující podpory, které Komise nemusí znovu posuzovat.

⁽⁴⁰⁾ C 69/98, SG (2002) D/34461 ze dne 19.6.2002 (dosud nezveřejněno).

⁽⁴¹⁾ ERP-Eigenkapitalhilfeprogramm, N 213/93, SG (93) D/16665 ze dne 13.10.1993.

⁽⁴²⁾ ERP-Existenzgründungsprogramm, N 108c/1994, (viz poznámka pod čarou 6).

ERP-Aufbauprogramm, N 108b/1994, (viz poznámka pod čarou 7).

KfW-Mittelstandsprogramm, NN 109/93, SG (94), (viz. poznámka pod čarou 8).

⁽⁴³⁾ ERP-Umweltprogramm N 563d/94, (viz. poznámka pod čarou 9).

- (134) *Opatření 26*: Granty na podporu zaměstnanosti ve spojení s investicemi na životní prostředí, které byly údajně poskytnuty podle schváleného programu, nejsou pokládány za podporu⁽⁴⁴⁾. Jak však bylo zjištěno v rozšířeném formálním vyšetřovacím řízení, byl tento režim – co se týče jeho aspektů životního prostředí – určen na odstranění nebezpečí pro životní prostředí ve státních podnicích. Granty tedy jednoznačně nejsou v souladu s programem, na jehož základě byly údajně poskytnuty. Dopisem ze dne 29. července 1994⁽⁴⁵⁾ Německo vysvětlilo Komisi, jak se má tento předpis vykládat. Německo jednoznačně konstatovalo, že taková opatření by mohla být prováděna jen v obcích, městech atd. Podniky ve správě THA by také byly způsobilé pro tuto podporu před jejich privatizací, jelikož do té doby je bylo třeba považovat za státní podniky⁽⁴⁶⁾. Komise zastávala názor, že tato opatření nepředstavují podpory, jelikož žádnému podniku nezajišťovala výhody⁽⁴⁷⁾.
- (135) Kahla II však byla v době poskytnutí těchto opatření soukromým podnikem, a nebyla proto způsobilá pro podporu. Komise kromě toho připomíná, že část těchto grantů poskytla spolková země Durynsko, ačkoli podle příslušného programu byl oprávněn poskytovat takové granty pouze „Bundesanstalt für Arbeit“ (Spolkový úřad práce). Komise tedy nemůže učinit závěr, že tato opatření představují existující podpory⁽⁴⁸⁾.
- (136) Po rozšíření formálního vyšetřovacího řízení Německo změnilo svou argumentaci a tvrdilo, že tato opatření nezajistila podniku žádné výhody. Německo především uvedlo, že opatření byla poskytnuta na likvidaci starých zařízení, což bylo údajně důležité pro životní prostředí. Komise však nemůže uznat, že likvidace starých zařízení nepředstavovala pro podnik žádné výhody. Práce tohoto druhu nutně vedly ke zvětšení použitelné plochy a zvýšení hodnoty podniku.
- (137) Německo nedávno tvrdilo, že opatření byla určena k odstranění nebezpečí pro životní prostředí, které nastalo v červenci 1990. Podle praxe Komise taková opatření nepředstavují podporu. Německo však nepodalo žádný důkaz toho, že by existovala nějaká nebezpečí, která by vznikla před červencem 1990. Kromě toho byla taková nebezpečí údajně odstraněna podnikem Kahla I, který tuto podporu využil již v roce 1991 (opatření 2) ve výši částky potřebné pro odstranění těchto nebezpečí. Německo nikdy nepodalo důkaz toho, že nebezpečí pro životní prostředí stále ještě nebyla odstraněna, když byla prodána aktiva podniku Kahla I. I kdyby tomu tak bylo, musel by si nabyvatel náležitě ověřit, že aktiva jsou bez takových rizik. Pokud tomu tak nebylo, pak nevykonal přiměřenou péči, a proto je nepřijatelné, že je pro ten účel později požadována státní podpora. Kdyby byla provedena náležitá kontrola, přihlíželo by se k existenci takových rizik a k nutnosti rezervovat finanční prostředky na jejich odstranění již v kupní ceně a nežádalo by se později o státní podporu.

⁽⁴⁴⁾ NN 117/92, SG (95) D/ 341 ze dne 13.1.1995.

⁽⁴⁵⁾ Zaevidován jako doručený dne 29.7.1994 pod číslem A/33865.

⁽⁴⁶⁾ „Příjemci opatření podle § 124 h zákona AFG v oblasti sanace a zlepšování životního prostředí jsou veřejnoprávní subjekty, především územně správní celky (města, kraje, obce atd.), a také podniky pod správou THA“. Dopis ze dne 29.7.1994, (viz poznámka pod čarou 52).

⁽⁴⁷⁾ To znamená, že opatření, která jsou v zájmu podniku, nejsou způsobilá pro podporu. Dopis ze dne 29.7.1994, citován v poznámce pod čarou 52.

⁽⁴⁸⁾ Srovnej také rozhodnutí ve věci C 36/2000, SG (2001) D/292014.

- (138) Německo také uvedlo, že kdyby podnik věděl, že tato opatření představují podpory, dotyčné práce by nejspíš neprovedl nebo by nasadil své vlastní zaměstnance nebo menší počet zaměstnanců nebo jiné zaměstnance. Německo tvrdí, že skutečnost, že Komise neklasifikovala uvedený program jako podpory, a že jej schválila, byla dostatečným důvodem k oprávněnému očekávání, že opatření nepředstavují podpory. Komise nemůže tento argument uznat, neboť její souhlas s daným programem byl dán na základě oznámení a dodatečných informací poskytnutých Německem. Proto Německo nemůže vědomě jednat v rozporu s oznámením a uplatňovat porušení oprávněných očekávání. Ani oprávněná osoba nemůže uplatňovat taková očekávání, jestliže je v německém programu jednoznačně stanoveno, že tato opatření nemohou být provedena v zájmu jednotlivého podniku a že pouze „Bundesanstalt für Arbeit“ (Spolkový úřad práce) je oprávněn poskytovat takové granty, a zde byla část podpory poskytnuta spolkovou zemí Durynsko.
- (139) Německo nakonec uvedlo, že tyto granty představují všeobecné opatření, které mohou využívat všechny podniky v Německu bez diskriminace. Komise však konstatuje, že toto tvrzení je v rozporu se všemi dříve poskytnutými informacemi. Z ustanovení příslušného německého zákona (§ 249h AFG) a ze všech dokumentů poskytnutých Komisi, které jí umožnily neklasifikovat program jako podporu a schválit jej, jednoznačně vyplývá, že ne všechny podniky mohou využívat takových opatření. Naopak, německý zákon a všechny dokumenty, které předložilo Německo, jež měly Komisi umožnit posouzení ustanovení, se vztahují na veřejnoprávní subjekty a výslovně vylučují opatření ve prospěch jednotlivého podniku. Toto ustanovení zahrnuje jednoznačně selektivní složky, což znamená, že toto opatření nelze hodnotit jako všeobecné opatření.
- (140) Opatření 27: Granty pro různé účely, které byly poskytnuty v letech 1995 a 1996. Jelikož nebyl uveden žádný právní základ, hodnotila Komise granty předběžně jako nové podpory. Německo poté tvrdilo, že granty na výzkum a vývoj ve výši 0,318 mil. DEM byly poskytnuty v rámci schváleného režimu podpor⁽⁴⁹⁾. Na základě dostupných informací jsou tyto podpory v souladu s uvedeným režimem a představují tak existující podpory, které není třeba znovu posuzovat.
- (141) Co se týče grantů na začlenění zaměstnanců ve výši 0,021 mil. DEM, zastává Německo názor, že nepředstavují podpory ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES, jelikož byly určeny jen na podporu zaměstnanosti postižených osob. Komise však konstatuje, že jen taková opatření nepředstavují podporu, která podle pokynů pro podporu zaměstnanosti⁽⁵⁰⁾ (pokyny podpory zaměstnanosti) platí na základě objektivních kritérií pro jednotlivce, aniž by zvýhodňovaly určité podniky nebo výrobní odvětví. Přes výzvu k poskytnutí informací, zejména pokud jde o tento bod, Německo v tomto ohledu nikdy nepředložilo žádné doklady. Komise proto na základě poskytnutých informací činí závěr, že tato opatření představovala státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES.
- (142) Zbývající granty na účast na veletrzích ve výši 0,122 mil. DEM a rovněž granty na reklamu ve výši 0,030 mil. DEM údajně spadají pod pravidla de minimis. Jejich soulad s *pravidly de minimis* se zkoumá níže.
- (143) Opatření 28 a 29: Jak bylo objasněno v rozšířeném formálním vyšetřovacím řízení, jsou tato opatření na základě dostupných informací hodnocena jako existující podpory. Z informací poskytnutých Německem kromě toho vyplývá, že část investiční podpory poskytnuté v rámci systému zvláštních odpisů (*opatření 33*) sloužila také ke krytí těchto investic. Německo doložilo, že všechna tato opatření jsou v souladu s programy, podle kterých byla údajně poskytnuta. V důsledku toho představují existující podpory, které Komise nemusí znovu posuzovat.

⁽⁴⁹⁾ N 660/93, SG D/21632 ze dne 31.12.1993 a N 477/91, SG (91) D/22704 ze dne 25.11.1991.

⁽⁵⁰⁾ Úř. věst. C 334, 12.12.1995, s. 4.

- (144) *Opatření 31*: Další granty na podporu zaměstnanosti, které byly poskytnuty podle schváleného režimu podpor⁽⁵¹⁾. Na základě údajů poskytnutých Německem zastává Komise názor, že tyto granty jsou v souladu s programem, podle kterého byly poskytnuty. Představují tedy existující podpory, které Komise nemusí znovu posuzovat.
- (145) *Opatření 32*: Granty pro různé účely. Jelikož nebyl uveden žádný právní základ, hodnotila Komise tyto granty předběžně jako nové podpory. Německo však tvrdí, že granty na výzkum a vývoj ve výši 0,009 mil. DEM byly poskytnuty v rámci schváleného režimu podpor⁽⁵²⁾. Tento program je však určen jen pro malé a střední podniky. Podle dostupných informací neměla být Kahla II v letech 1997 až 1999 nikdy klasifikována jako malý a střední podnik, hlavně proto, že horní hranice v počtu 250 zaměstnanců nebyla nikdy dodržena, a to ani po odečtení počtu učňů. Tyto podpory tedy evidentně nespádají do programu, podle kterého byly údajně poskytnuty, a je třeba je hodnotit jako nové podpory.
- (146) Pokud jde o granty na začlenění zaměstnanců, Německo znovu prohlásilo, že se nejedná o podpory ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES, jelikož byly určeny na podporu zaměstnanosti postižených osob. Stejně jako v případě grantů podle opatření 27 však Německo, přes výzvu k poskytnutí informací, zejména co se týče tohoto bodu, ani zde nepředložilo v tomto ohledu žádný doklad. Podle údajů uvedených ve výročních zprávách podniku⁽⁵³⁾ činí granty na začlenění 0,119 mil. DEM pro roky 1997 a 1998 a podíl neznámé výše grantů uvedených ve zprávě pro rok 1999 na veletrhy a na zapracování 0,121 mil. DEM pro rok 1999. Komise proto na základě dostupných informací dochází k závěru, že tato opatření představovala státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES.
- (147) Zbývající granty na účast na veletrzích a granty na reklamu ve výši 0,103 mil. DEM pro roky 1997 a 1998, jakož i podíl neznámé výše grantů na veletrhy a zapracování uvedených ve výroční zprávě z roku 1999 ve výši 0,121 mil. DEM pro rok 1999 údajně spadají pod pravidla *de minimis*. Jejich soulad s pravidly *de minimis* je zkoumán v oddílu D hodnocení.
- (148) Opatření 17, 18, 19, 22, 24, 25, část opatření 27, opatření 28, 29, 31 a opatření 33 představují vzhledem k uvedenému výkladu existující podpory, které Komise nemusí znovu posuzovat.

D. Údajná opatření *de minimis*

- (149) Opatření 13, 14, 23, část opatření 27, opatření 30 a rovněž část opatření 32 spadají údajně pod pravidla *de minimis*⁽⁵⁴⁾. Podle těchto pravidel činí maximální celková částka podpory *de minimis* 100 000 EUR v průběhu tří let od doby poskytnutí první podpory *de minimis*. Tato částka zahrnuje všechny druhy podpor z veřejných prostředků poskytnuté jako podpora *de minimis* a neovlivňuje možnost příjemce obdržet jiné podpory podle programů schválených Komisí. Příslušná období jsou 25. březen 1994 až 25. březen 1997 a 25. březen 1997 až 25. březen 2000.
- (150) Co se týče prvního období let 1994 až 1997, spadají opatření 13, 14, 23 a část opatření 27 údajně pod pravidla *de minimis*.

⁽⁵¹⁾ NN 107/97, v platnosti od 1. dubna 1997, schváleno dopisem SG (98) 1049 ze dne 6.2.1993.

⁽⁵²⁾ NN 331/96, SG (97) D/ 482 ze dne 23.1.1997.

⁽⁵³⁾ Zprávy o auditu účetních uzávěrek od podniku Kahla/Thüringen Porzellan GmbH za roky 1997, 1998 a 1999.

⁽⁵⁴⁾ Viz poznámky pod čarou 16 a 17.

- (151) Ačkoli část grantů poskytnutých v rámci opatření 27, na která se údajně vztahují pravidla *de minimis*, tedy granty na účast na veletrzích ve výši 122 000 DEM a granty na reklamu ve výši 30 000 DEM, činí celkem 152 000 DEM (77 716 EUR), měla by být tato částka sloučena s ekvivalentem podpory v zárukách poskytnutých podle opatření 13, 14 a 23. Jak je uvedeno v bodě odůvodnění 124, může být hodnota záruky stejně vysoká jako částka skutečně krytá zárukou⁽⁵⁵⁾. To znamená, že prvek podpory v těchto zárukách mohl činit v době jejich poskytnutí 90 % příslušných úvěrů, což značně překračuje hranici pravidel *de minimis*. Proto nelze uznat, že všechna tato opatření spadají pod pravidla *de minimis*.
- (152) Pokud jde o období let 1997 až 2000, spadá záruka podle opatření 30 a část opatření 32 údajně pod pravidla *de minimis*.
- (153) Co se týče záruky poskytnuté podle opatření 30, může být prvek podpory stanoven na 41 760 DEM, jestliže se použije ekvivalent podpory 2 %, jak je vysvětleno v bodě odůvodnění 125. Část opatření 32, která údajně spadá pod pravidla *de minimis*, zahrnuje granty na účast na veletrzích ve výši 294 000 DEM a granty na snižování nákladů ve výši 114 000 DEM. K tomu by se dále měla připočítat nová hodnota záruky podle opatření 13 od doby, kdy kryla půjčky za tržních podmínek. Jak je vysvětleno v bodě odůvodnění 47, činily tyto půjčky celkem 7,329 mil. DEM. Použije-li se i zde ekvivalent podpory 2 % na částku půjček krytých zárukou, je výsledkem prvek podpory 131 922 DEM. Proto opatření poskytnutá údajně podle pravidel *de minimis* v období let 1997–1999 činí celkem 581 682 DEM. Tato částka značně překračuje hranici pravidel *de minimis*.
- (154) Vzhledem k tomu Komise nemůže uznat, že všechna tato opatření spadají pod pravidla *de minimis*. Proto představují podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES.

E. Nové podpory

- (155) S ohledem na výše uvedený výklad jsou opatření 8 ve prospěch podniku Kahla I a opatření 11, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 21, 23, 26, 27, 30 a 32 ve prospěch podniku Kahla II hodnoceny jako nové podpory. Na základě dostupných údajů nemůže Komise učinit závěr, že jsou v souladu se schválenými režimy podpor.

F. Slučitelnost se společným trhem

- (156) Ve Smlouvě o ES jsou stanoveny některé výjimky ze zásady obecné neslučitelnosti státních podpor se společným trhem. Ustanovení o výjimkách uvedená v čl. 87 odst. 2 Smlouvy o ES nelze v daném případě použít, neboť opatření podpory nepředstavují ani podpory sociální povahy poskytované jednotlivým spotřebitelům, ani podpory určené k odstranění škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi, ani podpory poskytované hospodářství určitých oblastí Spolkové republiky Německo postižených rozdělením Německa. Možnosti osvobození od zásadní neslučitelnosti se společným trhem jsou upraveny v čl. 87 odst. 3 písm. a) a c) Smlouvy o ES. Čl. 87 odst. 3 písm. a) umožňuje Komisi povolit podpory pro hospodářský rozvoj určitých oblastí. Čl. 87 odst. 3 písm. c) stanoví schválení státních podpor, které mají napomoci rozvoji určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem. Komise vydala řadu pokynů, ve kterých jsou přesně vyloženy podmínky, za kterých mohou být povoleny podpory na základě tohoto ustanovení.

⁽⁵⁵⁾ Na stejném místě, viz poznámka pod čarou 37.

Podpory poskytnuté do konce roku 1996

- (157) Německo nepopírá, že podpory pro podnik Kahla I, ačkoli se dotčený podnik nachází v oblasti, kde regionální podpory mohou být poskytovány v souladu s čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy o ES, je třeba hodnotit podle pokynů pro restrukturalizace (1994), jelikož prvořadý cíl těchto podpor nebyl regionální povahy, nýbrž se týkal obnovení dlouhodobé rentability podniku v obtížích. Komise na tomto místě připomíná, že je třeba hodnotit jen podporu poskytnutou v rámci opatření 8.
- (158) Co se týče podniku Kahla II, Německo tvrdí, že cíl opatření, která byla hodnocena jako podpory, které nejsou kryty schválenými režimy podpor nebo které nespádají pod pravidla *de minimis*, byl regionální povahy. Komise na tomto místě připomíná, že podpory ad hoc, které mají být hodnoceny, zahrnují opatření 11, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 21, 23, 26, 27, 30 a 32.
- (159) Komise se domnívá, že pokyny pro státní podpory s regionálním zaměřením⁽⁵⁶⁾ (dále jen „regionální pokyny“) nejsou použitelné pro hodnocení slučitelnosti podpor, které byly poskytnuty v letech 1994 až 1996, se společným trhem. V poznámce pod čarou 10 těchto pokynů se stanoví: „Podpory ad hoc pro podniky v obtížích podléhají zvláštním předpisům a nejsou pojaty jako skutečné regionální podpory.“ Těmito zvláštními předpisy jsou pokyny pro restrukturalizace.
- (160) Komise konstatuje, že současné regionální pokyny nebyly použitelné v době, kdy byla podpora poskytnuta. Pravidla platná v době jejího poskytnutí, která jsou uvedena v poznámce pod čarou 2 těchto pokynů, však rovněž jednoznačně stanoví, že taková podpora nesmí být poskytnuta, poruší-li se tím zvláštní předpisy pro podpory podnikům v obtížích. Jak je vysvětleno ve výše uvedeném oddílu B hodnocení (body odůvodnění 106 - 118), činí Komise závěr, že Kahla II byla až do roku 1996 podnikem v obtížích. Podpory ad hoc tedy nelze posuzovat podle těchto předpisů. Je to zřejmé také podle druhu nákladů, které byly podporami kryty. Komise poukazuje na tabulku 5, podle níž bylo 80 % výdajů použito na obnovu strojů a provozní kapitál, typické výdaje v rámci restrukturalizačního, nikoli však investičního projektu.
- (161) Vzhledem k tomu nemůže Komise učinit závěr, že veškeré podpory ad hoc poskytnuté podniku Kahla II do roku 1996 mohou být považovány za regionální podpory slučitelné se společným trhem.
- (162) Německo nedávno tvrdilo, že podpory podle opatření 26 by měly být považovány za podpory zaměstnanosti. Pokyny pro podporu zaměstnanosti⁽⁵⁷⁾ stanoví podpory pro vytváření nových pracovních míst. Podle údajů Německa byly granty použity na likvidaci části zařízení podniku Kahla II. Tyto práce prováděli nezaměstnaní, což tedy vedlo k přechodnému zaměstnání nezaměstnaných. Nevedlo to však k jejich trvalému zaměstnání. Tuto podporu nelze pokládat ani za podporu k udržení pracovních míst, jelikož v podniku došlo k podstatnému snížení stavu zaměstnanců (ze 380 v roce 1994 na 327 v roce 1996). Kromě toho vyjádření Německa k využití podpory, tedy k dočasnému zaměstnání nezaměstnaných, jednoznačně dokládají názor, že v podniku Kahla II žádná pracovní místa udržena nebyla. Proto se Komise domnívá, že opatření 26 nelze schválit jako podporu zaměstnanosti na základě pokynů pro podporu zaměstnanosti. Tento názor Komise platí také pro podpory poskytnuté před vstupem pokynů v platnost, jelikož pokyny zaměstnanosti pouze potvrzují existující praxi, a podporu zaměstnanosti nelze rozhodně schválit, nejsou-li pracovní místa ani vytvářena, ani udržena.

⁽⁵⁶⁾ Úř. věst. C 74, 10.3.1998, s. 9.

⁽⁵⁷⁾ Viz poznámka pod čarou 50.

- (163) Vzhledem ke skutečnosti, že se podnik v době poskytnutí podpory ad hoc nacházel v obtížích, musí se nyní prošetřit, zda lze pokládat podporu pro podnik Kahla II do roku 1996 a podporu pro podnik Kahla I za slučitelnou se společným trhem podle pokynů pro restrukturalizace. Komise zastává názor, že nelze použít žádný z ostatních pokynů Společenství, jako například pokyny pro podporu výzkumu a vývoje, ochrany životního prostředí, malých a středních podniků nebo odborné přípravy. Protože všechna opatření podpory byla poskytnuta dříve, než vstoupilo v platnost přepracované znění pokynů pro restrukturalizace, je třeba použít pokyny ze dne 23. prosince 1994⁽⁵⁸⁾. Splnění nejdůležitějších podmínek stanovených v těchto pokynech bude hodnoceno postupně.
- (164) Restrukturalizační podpory jsou zpravidla kombinací provozních podpor na krytí ztrát, sociálních nákladů, provozního kapitálu atd. a hmotných investic. To lze jednoznačně ověřit podle účelu opatření podpory pro podnik Kahla I a opatření poskytnutých podniku Kahla II do roku 1996⁽⁵⁹⁾.
- (165) Co se týče podpor poskytnutých podniku Kahla I, jak je zdůrazněno v zahájeném a rozšířeném formálním vyšetřovacím řízení, nebyl Komisi nikdy předložen plán restrukturalizace. Neexistuje-li plán restrukturalizace, pak nejsou splněny podmínky, které jsou nezbytné, má-li být restrukturalizace schválena v souladu s pokyny pro restrukturalizace, zejména existence řádného plánu restrukturalizace při poskytnutí podpory⁽⁶⁰⁾. Proto musí být podpora poskytnutá podle opatření 8 hodnocena jako neslučitelná se společným trhem.
- (166) K podporám, které byly poskytnuty v letech 1994 až 1996 podniku Kahla II, Komise v zahájeném a rozšířeném formálním vyšetřovacím řízení konstatovala, že existovaly náznaky toho, že podnik provedl restrukturalizaci. Zprávy předložené Německem popisují tato opatření zaměřená na obnovení rentability: orientaci na nové produkty, snížení stavu zaměstnanců, výměnu starých strojů a zařízení, uzavření výrobních zařízení, investice zaměřené na dodržování technických a ekologických norem a vybudování distribuční sítě. Při formálním vyšetřovacím řízení Německo uvedlo, že tato opatření byla součástí první koncepce podnikání, která se později dále rozvíjela, a odmítlo označit tato opatření za plán restrukturalizace. Ve svém dopisu ze dne 1. října 2002 Německo nakonec prohlásilo, že, kdyby Komise považovala podnik Kahla II za podnik v obtížích, bylo by třeba pohlížet na tato opatření jako na plán restrukturalizace.
- (167) Není však zřejmé, který z předložených dokumentů se má pokládat za relevantní plán restrukturalizace. Komise bere na vědomí, že první zpráva byla vypracována před uskutečněním prodeje aktiv a navíc byla určena výhradně pro TIB, aby se mohla rozhodnout o účelnosti převzetí majetkové účasti na podniku. Ačkoli obě zprávy navrhovaly řadu opatření potřebných pro rentabilitu podniku, byla tato opatření podle Německa dále rozvíjena investorem. Pokud by tyto zprávy měly být pokládány za plán restrukturalizace, je zřejmé, že navržená opatření nepředstavují konečnou verzi plánu, zejména co se týče analýzy nákladů navrhovaných opatření. První zpráva stanovila celkové náklady ve výši 30,945 mil. DEM, které sestávaly z investic, nabytí aktiv, krytí ztrát a plateb úroků za půjčky.

⁽⁵⁸⁾ V bodě 7.5 pokynů pro restrukturalizace (1999) je stanoveno: „Všechny podpory na záchranu a restrukturalizaci podniků, které jsou poskytnuty bez schválení Komise, a tedy v rozporu s čl. 88 odst. 3 Smlouvy o ES, prošetří Komise s ohledem na jejich slučitelnost se společným trhem“, a to „na základě pokynů, které platily v době poskytnutí podpory“.

⁽⁵⁹⁾ Srovnej zejména tabulku 5.

⁽⁶⁰⁾ Rozhodnutí Soudního dvora Evropských společenství ze dne 22. března 2000 v ve věci C-17/99, Francie v Komise, Sb. rozh. 2001, s. I-2481, bod odůvodnění 27.

Druhá zpráva navrhovala restrukturalizační opatření v celkové výši 27,727 mil. DEM sestávající z investic (včetně převzetí aktiv), krytí ztrát a provozního kapitálu. Náklady stanovené v první a druhé zprávě se neshodují s náklady, které Německo podrobně uvedlo v tabulce 5 a popsalo v „investičním plánu“, na jehož základě byla podpora údajně poskytnuta. Seznam opatření určených pro financování těchto nákladů v obou zprávách opomíjí četná opatření podpory, která byla podniku skutečně poskytnuta (srovnej tabulku 4), což platí také pro „investiční plán“ (tabulka 5). Pokud by byl jeden z těchto dokumentů považován za plán restrukturalizace, může Komise dospět pouze k závěru, že plán buď nebyl konečným plánem nebo že podnik obdržel neúměrně vysoké podpory.

- (168) I kdyby bylo možné považovat tyto dokumenty za plán restrukturalizace, nelze je považovat za konečnou verzi takového plánu. Kromě toho není zřejmé, do jaké míry byly navrhované kroky skutečně provedeny.
- (169) Pro zjištění, zda byla splněna kritéria stanovená v pokynech pro restrukturalizace, potřebuje Komise zejména přesné údaje o tom, které restrukturalizační kroky byly učiněny pro obnovení dlouhodobé rentability podniku⁽⁶¹⁾. Německo přes opakované výzvy Komise nikdy nepředložilo konečnou verzi plánu restrukturalizace pro podnik Kahla II nebo neuvedlo údaje o tom, která restrukturalizační opatření byla skutečně učiněna. Jelikož takový plán není k dispozici, nemohou být kritéria těchto pokynů ověřena.
- (170) Komise kromě toho konstatuje, že soukromý příspěvek k celkovým nákladům nelze pokládat za podstatný. Je nutno připomenout, že Komise formálně vyzvala Německo k tomu, aby poskytlo informace o každém příspěvku, který byl nebo měl být poskytnut soukromým investorem. Ve svém dopisu ze dne 1. října 2002 Německo rozepisuje údajné soukromé financování podle zprávy ze dne 29. listopadu 1993. To sestává z majetkové účasti pana G. Raithela ve výši 2,055 mil. DEM, platby úroků z půjček poskytnutých panu G. Raithelovi ve výši 0,986 mil. DEM, peněžní hotovosti ve výši 2,217 mil. DEM a kapitálového příspěvku TIB ve výši 7,975 mil. DEM.
- (171) Údajný příspěvek investora sestával ze dvou půjček z veřejných zdrojů se zvýhodněnou úrokovou sazbou (opatření 16 a 17) v celkové výši 2 mil. DEM a z 0,055 mil. DEM, které investor vložil do podniku z vlastních finančních prostředků jako vlastní kapitál. Pouze posledně zmíněný příspěvek byl čistě soukromé povahy. Půjčka ve výši 0,2 mil. DEM podle opatření 16 byla jistěna zárukou spolkové vlády. Půjčka ve výši 1,8 mil. DEM podle opatření 17 byla jistěna hypotékou na nemovitý majetek podniku Kahla II. Koupě těchto aktiv byla financována ze státních podpor. Vzhledem ke skutečnosti, že tyto půjčky byly poskytnuty ze státních prostředků, a s přihlédnutím k poskytnutým zárukám, nelze půjčky podle opatření 16 a 17 jednoznačně pokládat za příspěvek soukromého investora. Pokud jde o nové údajné platby úroků ve výši 0,986 mil. DEM, Komise o nich nikdy neobdržela žádné informace. Pravděpodobně se vztahují na úroky placené panem G. Raithelkem za obě půjčky podle opatření 16 a 17. Tyto platby úroků však nefinancují náklady na restrukturalizaci. Co se týče peněžního toku, Komise konstatuje, že plánovaný zisk, který měl podnik dosáhnout, nelze považovat za podstatný příspěvek ve smyslu pokynů pro restrukturalizace. Komise kromě toho není informována o tom, zda tohoto peněžního toku bylo skutečně dosaženo nebo zda byl použit na krytí nákladů na restrukturalizaci.

⁽⁶¹⁾ Viz poznámka pod čarou 59.

- (172) Vzhledem ke skutečnosti, že podnik začal dosahovat určitého zisku, převedl investor dne 30. března 1998 část veřejných půjček na soukromé půjčky. Tento příspěvek však byl v době poskytnutí podpory nejistý a byl poskytnut až po restrukturalizaci. Proto se lze domnívat, že následující příspěvek byl možný jen díky zlepšení finanční situace podniku v důsledku státních podpor. Komise kromě toho poznamenává, že příspěvek byl možný jen díky devadesátiprocentní záruce, která byla poskytnuta na krytí těchto půjček⁽⁶²⁾. Navíc k tomu opět došlo po ukončení restrukturalizace a v době poskytnutí podpory nebylo jasné, a stále jasné není, jaké zdroje byly k tomuto účelu použity. Konečně při neexistenci celkového rozpisu nákladů na restrukturalizaci nelze učinit závěr, že byl soukromý příspěvek podstatný.
- (173) Podpory na restrukturalizaci mohou být poskytovány jen na základě proveditelného plánu restrukturalizace, který musí zahrnovat také opatření ke zmírnění možných nepříznivých dopadů podpory a podstatný příspěvek ze soukromých prostředků. Jelikož i přes výzvu k poskytnutí informací neexistuje žádný důkaz, že podpory byly poskytnuty za těchto podmínek, lze s jistotou říci, že tyto podmínky ve skutečnosti nebyly splněny. Podpory ad hoc poskytnuté podniku Kahla II do roku 1996 tedy představují podpory na restrukturalizaci neslučitelné se společným trhem.
- (174) Vzhledem k tomu nemůže Komise učinit závěr, že podpory ad hoc poskytnuté podniku Kahla II do roku 1996 mohou být pokládány za slučitelné se společným trhem.

Podpory poskytnuté podniku Kahla II po roce 1997

- (175) Vzhledem k dosaženým skromným kladným hospodářským výsledkům podniku se Komise domnívá, že od roku 1997 již nelze pokládat podnik Kahla II za podnik v obtížích. Na žádost Německa hodnotí Komise podpory poskytnuté podniku Kahla II v rámci regionálních pokynů. Komise připomíná, že se to týká pouze opatření 30 a 32, která je třeba hodnotit jako podpory ad hoc, neboť zbývající opatření představují existující podpory.
- (176) Podle regionálních pokynů může mít jednotlivá podpora ad hoc poskytnutá jedinému podniku značné dopady na hospodářskou soutěž na příslušném trhu, avšak k regionálnímu rozvoji přispěje pravděpodobně jen zanedbatelně. Takové podpory obecně spadají pod zvláštní nebo sektorová průmyslová opatření a odchyľují se od smyslu a účelu vlastní politiky regionálních podpor. Tyto podpory tedy nespĺňují podmínky stanovené v regionálních pokynech, pokud není prokázán opak. Komise konstatuje, že trh s porcelánem je nasycen a průmyslové odvětví porcelánového zboží trpí nadměrnou kapacitou. To potvrzuje negativní domněnky ohledně podpor ad hoc, jelikož každá investiční podpora by pravděpodobně měla záporné dopady na daný sektor.
- (177) Cílem regionálních podpor jsou buď produktivní investice (počáteční investice) nebo vytváření pracovních míst spojené s investicemi. „Počáteční investice“ se rozumí kapitálová investice do základních prostředků při zřizování nové provozovny, při rozšiřování stávající provozovny nebo při provádění podstatné změny výrobku nebo výrobního postupu stávající provozovny (racionalizací, změnou sortimentu výrobků nebo modernizací).
- (178) Komise především konstatuje, že část příslušných podpor (opatření 32) sestává z grantů, které byly údajně poskytnuty na výzkum a vývoj, začlenění zaměstnanců, účast na veletrzích a snižování nákladů. Takové výdaje nepředstavují investice. Opatření 30 je na druhé straně zárukou za půjčku, která mohla být použita na investice, ačkoli Německo toto hledisko nikdy neuplatnilo.

⁽⁶²⁾ Smlouva o půjčce stanovila jako podpůrné zajištění tytéž hypotéky na nemovitý majetek, jaké jsou uvedeny v tabulce 10, a podpůrně postoupení rizikového životního pojištění pana G. Raithela ve výši 1,8 mil. DEM.

- (179) Komise výslovně a formálně vyzvala Německo, aby poskytlo popis investic, které byly nebo mají být uskutečněny. Pro ověření otázky, zda byla počáteční investice uskutečněna, Německo předložilo pouze investiční plány popsané v tabulkách 7 a 9. Německo neposkytlo žádný popis údajného investičního projektu. Podle těchto plánů byly opatřeny stroje a uskutečněny investice do stávajících zařízení. Jelikož nebylo podáno žádné další vysvětlení, Komise nemůže učinit závěr, že tyto investice souvisí s rozšiřováním provozovny nebo s provedením podstatné změny výrobku nebo výrobního postupu.
- (180) I kdyby tomu tak bylo, nemůže se Komise kromě toho v této souvislosti opřít o žádné informace. Nelze tedy určit celkové náklady způsobilé pro podporu. Proto není možné zjistit, zda je dodržena maximální přípustná výše podpory ve výši 35 % se zřetelem na kumulaci s ostatními investičními podporami krytými schválenými režimy podpor (opatření 28, 29 a část opatření 33).
- (181) Aby bylo zajištěno, že produktivní investice jsou rentabilní a dobře vloženy, musí kromě toho podle bodu 4.2 regionálních pokynů činit příjemce podpory k jejich financování nejméně 25 %. Tento minimální příspěvek nesmí obsahovat žádnou podporu. Není tomu tak například tehdy, když se jedná o půjčku s výhodným úrokem nebo státem zaručenou půjčku, která obsahuje prvky státní podpory.
- (182) Komise výslovně a formálně vyzvala Německo k podání informací o každém příspěvku, který investor poskytl nebo má poskytnout. Podle dostupných údajů převedl investor dne 30. března 1998 veřejné půjčky na půjčky za tržních podmínek. Je však pochybné, zda je možné hodnotit tyto půjčky jako soukromý příspěvek bez jakékoli podpory, jelikož souvisí s dříve poskytnutými opatřeními podpory. Navíc byly také tyto půjčky za tržních podmínek kryty devadesátiprocentní státní zárukou. Vlastní příspěvek k investicím uskutečněným údajně v letech 1997 až 1998 činil podle tabulky 8 celkem 2,406 mil. DEM. Nebylo však podáno žádné vysvětlení k původu tohoto příspěvku. Neexistuje-li takové vysvětlení, nemůže Komise učinit závěr, že příspěvek příjemce podpory činil nejméně 25 % celkových investičních nákladů.
- (183) Tato opatření také nelze pokládat za provozní podpory slučitelné se společným trhem, neboť nejsou splněny podmínky stanovené v regionálních pokynech. Podle těchto podmínek mohou být poskytnuty takové podpory tehdy, jsou-li odůvodněné z hlediska jejich příspěvku k regionálnímu rozvoji a jejich charakteru a je-li jejich výše přiměřená nevýhodám, které je třeba vyrovnat. Německo žádný z těchto bodů nedoložilo. Německo navíc nedoložilo, že podpora je časově omezená a sestupně odstupňovaná.
- (184) Souhrnem lze říci, že Komise nemůže učinit závěr, že údajné investice, které uskutečnil podnik Kahla od roku 1997, představují způsobilé investice ve smyslu pokynů pro státní podpory s regionálním zaměřením. Mimoto neexistuje žádný důkaz, že 25 % celkových nákladů neobsahovalo žádnou podporu, a že bylo kryto příjemcem podpory. Komise tedy nemůže učinit závěr, že podpora měla kladné účinky na region nebo na trh. Proto Komise nemůže konstatovat, že podpory mohou být hodnoceny jako slučitelné se společným trhem ve smyslu regionálních pokynů.

ZÁVĚR

- (185) Komise konstatuje, že Německo poskytlo podporu v rozporu s čl. 88 odst. 3 Smlouvy o ES. Na základě dostupných informací nemůže Komise učinit závěr, že podpory ad hoc poskytnuté podnikům Kahla I a Kahla II lze považovat za slučitelné se společným trhem.

- (186) Podle článku 14 nařízení (ES) č. 659/1999 ⁽⁶³⁾ musí být podpory neslučitelné se společným trhem vráceny, pokud požadavek na vrácení podpory není v rozporu s některou zásadou práva Společenství. Podle názoru Komise tomu tak není. Zejména skutečnosti tohoto případu nenaznačují, že příjemce by mohl uplatňovat oprávněná očekávání.
- (187) Proto musí být požadováno vrácení všech protiprávních a neslučitelných podpor, které byly poskytnuty podnikům Kahla I a Kahla II. Co se týče opatření podpory, která již byla splacena, mělo by být přesto požadováno vrácení v míře, v jaké je splacená částka nižší než dlužná částka s úroky při platné referenční úrokové sazbě pro regionální podpory.
- (188) Podpora, kterou je třeba požadovat zpět, musí zahrnovat úroky od data, od kterého byla podpora příjemci k dispozici, až do data vrácení. Úroky musí být vypočteny na základě referenční úrokové sazby používané pro výpočet dotačního ekvivalentu regionálních podpor -

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Státní podpora poskytnutá Německem ve prospěch podniku Kahla Porzellan GmbH podle opatření 8: Výnosy z užívání pozemků podniku, které měly být použity na splácení úvěrů zaručených THA, je neslučitelná se společným trhem.
2. Se společným trhem jsou neslučitelné následující státní podpory, které poskytlo Německo podniku Kahla/Thüringen Porzellan GmbH:
 - a) Opatření 11: Kapitálová účast TIB;
 - b) Opatření 12: Podílová půjčka od TIB;
 - c) Opatření 13, 14, 23 a 30: Devadesátiprocentní záruky spolkové země Durynsko;
 - d) Opatření 15: Grant od spolkové země Durynsko;
 - e) Opatření 16: Půjčka na základní kapitál od státní banky;
 - f) Opatření 21: Půjčka od státní banky;
 - g) Opatření 26: Granty na podporu zaměstnanosti;
 - h) Opatření 27: Opatření pro začlenění zaměstnanců, na účast na veletrzích a na reklamu.
 - i) Opatření 32: Opatření na výzkum a vývoj, na začlenění zaměstnanců, účast na veletrzích a na snižování nákladů.

⁽⁶³⁾ Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 1.

Článek 2

1. Německo učiní všechna nezbytná opatření k tomu, aby od příjemce získalo zpět protiprávně poskytnuté podpory uvedené v článku 1. Jestliže byly tyto podpory již splaceny, bude požadováno vrácení do té míry, v jaké je splacená částka nižší než částka s úroky vypočtená na základě referenční úrokové sazby platné v době poskytnutí podpor pro regionální podpory.

2. Vrácení podpor bude vyžádáno neprodleně a v souladu s vnitrostátními postupy, pokud umožňují okamžitý a účinný výkon rozhodnutí. Podpora, která bude požadována zpět, bude zahrnovat úroky od data, kdy byla protiprávní podpora příjemci k dispozici, až do jejího skutečného vrácení. Úroky se vypočítají na základě referenční úrokové sazby používané pro výpočet dotačního ekvivalentu regionálních podpor.

Článek 3

Německo sdělí Komisi do dvou měsíců po oznámení tohoto rozhodnutí opatření, která byla učiněna pro splnění rozhodnutí.

Článek 4

Toto rozhodnutí je určeno Spolkové republice Německo.

V Bruselu dne 13. května 2003.

Za Komisi
Mario MONTI
člen Komise
